Ն.՝ 4649 — 1881 ՄԱՅԻՍ 21 ԲԷՆՃԵԷՆՊԻՀ — 22 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒՆԻՍ 2 ԲԷՆՃԵԷՆՊԻՀ — Ն՝. 4649

ՏԻԱԳԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին
Պիր սէնէ մէճիտիյէ 10
Ալթը այ՝ » 5
Իւչ » » 2 1/2

Պիր նիւսխէ 40 փարա։

Թաշրալար իչին
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 12
Ալթը այ՝ » 6
Բօսթա իւճրէթի պիրլէ այրը տիր։

40 ՓԱՐԱ.

Մասիսի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ ԷՐՃԻԵԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ԱՅԼ ԵՐԿՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՀԱՅԵՐԵՆ ԵՎ ԱՅԼԵՐԵՆ ԼԵԶՎՈՎ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒՄ ԵՎ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՏԱՅԻ Գ. ԱՐԾԱՏԱՊԵՏ ԹԱՍԼԱՆՅԱՆ

ՏՊԱԳՐԱՏՈՒՆ ՄԱՍԻՍ ԵՎ ՄԱՍԻՍ ԹԵՐԹԱՆԻ

ԻԼԱՆՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սաթըրը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ.

Իլան սրբասքնա գօնուլմասան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթըրը 5 ղ.

Մէքթուպլար Կ. Պ. Փանոսեան խանէ եազըլըր Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնէշէնպիհ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն՝. 41։

40 ՓԱՐԱ.

ՏԱՐԵԿԱՆ ԺԱ. ԹԻՎ 4649 — ՇԱԲԱԹ, ՄԱՅԻՍ 21 — ԿԻՐԱԿԻ, ՅՈՒՆԻՍ 2 — ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎԱԿԱՆ 1881

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Աթինա, 1 յունիս

Թէէմին խիլրիկինէ կէօրէ, զապթիա թարաֆընտան վուգու պուլան պիր թէհարրիւաթ իւզերինէ, գալպ դայմէ վէ բօսթա բուլարը իսալ իտէր պիր ֆապրիգա քէշֆ օլունմուշ տուր։

Իսմանիլիա, 1 յունիս

Մայիս 21ին 31է գատար Սուէյիշ գանալընտան 77 գըլթա սէֆինէ միրուր իսիպ, 1,470,000 ֆրանգ հասըլթի օլմուշ տուր։

ԱԺԱՆՍ ՐԷՕԹԵՐ

Աթինա, 2 յունիս

Գրալ, ատլիեէ նազրընա պիր մէքթուպ կէանտէրիպ, խաղինէյի տէվլէթէն վուգու պուլան իսթիլասաթ էսբաբընը մէյտանա չըգարմագ, վէ միւթէհիտիրին, հէր քիմ օլսալար, հիւքմիւնի վիրմէք իւզրէ, թէատպերի միւգթադիեէնին իսթիխլասընը հիւքիւմէթէ գաթիէն էմի իյէմիշ տիր։ Էքսէր զաղէթալար, պիր ան էվվէլ պու մէսէլէ իլէ իշիթիլալ իսթէսի իչին, մէճլիսի մէպուսանընն իսթիխմա իսթէսինի թալէպ իտիւօրլար։

Լօնտրա, 2 յունիս

Իրլանտատա Արանմոր ճէզիրէսի չիֆթճիլէրինտէն պազրլարընա թէպլիղաթ վէ իխթարաթը լազըմէնին իթասընտա եարարմ իսթէք իւզրէ թախսիս իտիրմիշ օլան պիր թօք չէքէր սէֆինէնին սանտալարը սահիլէ տօղրու իյերլեսիքլէրի պըրատա, ատալլար, իւզերլէրինէ հիւճում իտիպ, պէշ սանտալը բարբարմըշլար տըր։ Պունուն իւզերինէ մէզքիւր թօք չէքէր սէֆինէ տատեա ամէշ իսթէկէ պաշլամըշ տըր։

ԻԽԹԱՐ

Պու կիւն Համբարձում եօրմուսու օրմագ մինասէպէթիլէ, Գալաթա պօրսասը աշըրմըշտըր։

Պու կիւնքի զաղէթամըզտա մինտէրիճ օլան Համպուրկուն Իրանթալ վէ շիւրէքասը իլանանմէսինտէն տախի անպաշրաճաղը վէճհ իւզրէ, Համպուրկ հիւքիւմէթի եէնի պիր ադէ բիանգօսու թատիգ իթմիշ, վէ հաթթա զիւատէսինէ արթիրըլմըշ օլան իքրամիեէլէրին նիզամէն թէէտիեէսի իչինտէ քէֆիլ օլմուշ տուր։ Մէզքիւր պիւյիւք բիանգօ իչին պիրէթ սաթան Իրանթալ վէ շիւրէքասը իտանբէխանէսի խայլի վագըթտան պէրու թանըմըշ օլուպ, իշպու բիանգօ, հավվէսլիէրինէ թավսիեէ օլունմասա հէր ճիհէթէն չաեէսմէ տիր։ Իշպու պիւյիւք բիանգօնուն գուրասը չէքիլէճէկի կիւն, բէսմէն թային իտիրմիշ օլուպ, կէլէճէք յունիս 15տէ գուրա քէշիտէսինէ պաշանաճաղ տըր։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Պու կիւնքի Ֆար տիւ Պօսֆօրտա օգունմուշ տուր։

Թարաֆըմըզա թէէմին իտիրլիկինէ կէօրէ, բազար կիւնիւ մապէյնի հիւմաեունտա ադա օրնան մէճլիսի ալիտէ, մուահէտէնին թատիգինտէն տէրհալ սօնրա, ահքեամը մուահէտէ մուճիպինճէ, Եունանիսթանա թէրք օրունաճագ օլան արաղինին թախլիեէսինէ պաշլանըլմասը խուսուսունտա թէտապերի միւգթադիեէյի իթթիխաղ էյլէմէլէրի իչին, Թէատիա հիւքիւմաթը ասքերիեէսինէ եվամիր կէօնտէրիլմէսի գարարլաշըրըլմըշտըր։

Մէճլիսի մէզպուրատէ, դաթը հագրէթի Բատիշահինին թավսիեէյի մախսուսէլէրի վէճհ իւզրէ, զաթէն մուգաբրէր օլան իսլահաթը տէրհալ իճրասը վէ լազըմէտէն կէօրիւլէճէք իսլահաթը ճէտիտէնին տախի թահթը միւզաքէրեեէ վազը դարարլաշըրըլմըշ տըր։

* *

Թէէմին իտիրլիկինէ նէզարէն, Պապը Ալի իլէ Եունան արասընտա օլաուղու կիպի, տէվլէթի Ալիեէ իլէ Իրան տէվլէթի պէյնինտէ տախի, Օսմանը վէ Իրան հուատուսու իւզերինտէ հայատուլաղու տէֆ ու իզալէ իյլէմէք մազսէտինէ մէպնի պիր ահանամէ ադամին, Իրան հիւքիւմէթի Պապը Ալիեէ թէքլիֆ իթմէքտէ իսմիշ։

Պու քէրրէ ատլիեէ նէզարէթի թարաֆընտան, թէպասայի զայրի Միւսլիմէ բուէսասայի բուհանիեէսինէ կէօնտէրիլէն պիր մի զաքքէրեբէտ, թաշրալարտա պուլունան մէթրօբօլիտլէրին վերէճէքլէրի դարարլարը իճրասը իչին, մահէյլի իճրա մէմուրիեէթլէրինէ, վէ Տէրիսաատէթտէ բաթրիդխանէլէրի միլլէթի Մուսավիեէ ըէյիսի բուհանիսի թարաֆլարընտան իթթիխաղ օլունան դարարլարը իճրասը իչին տախի, մէհաքիմ դարարլարընը իճրաեէ մէմուր օլան զաթա միւրաճաաթի իյլէմէք լիւզումի պէեան վէ իֆատէ օլունմուշ, վէ պու միւզէքքերեբ ահքեամընը վուլիլերլէ միւթէսարրըֆլարա տախի թէպլիղ օլունտուղու պիլմէրիլմիշ տիր։

—Շիմալի Ամերիգա իլէ մէմալիքի տէվլէթի Ալիեէ արասընտա չիմարեէ գատար թատիի մէքեաթիպ, Պէլճիգա վէ Եսիսատ Ամանիա թարիգիլէ 17–20 կիւնատէ իճրա օլունուեօր իսի։ Պու քէրրէ Տէրիսաատէթ թէլէկրաֆ նէզարէթիյլէ Ամերիգա թէլէկրաֆ նէզարէթի արասընտա թէգարրուր իսէն պիր մուվաֆֆագիյյէթ իւզերինէ, Ամերիգատան կէօնտէրիլէճէք մէքթուպլար, գաբալը չանթա իլէ տօղրուտան տօղրուեա Իթթիհատ բօսթասը մէր քէղինէ կէօնտէրիլէճէք, վէ պու չանթա Նիւ-Եօրգատան հարէքէթ իտէճէք Ինկիլիզ վէ Ամերիգա վաբօրլարը.յա, վէ Ինկիլթէրրա վէ Վարնա թարիգիլէ կէօնտէրիլիպ, 14–16 կիւնատէ Տէրիսաատէթէ միւվասալէթ իտէճէք տիր։ Պինատէն ալէյհ մայիսին 14իւնճիւ կիւնիւ ադշամին սաաթ 7 պուչուղունտա, Նիւ-Եօրգատան հարէքէթ իթմիշ օլան պիր Ինկիլիզ վաբօրունա թահմիլ օլունան սօն չանթա, ախիրէն կէլէն Վարնա բօսթասը.յա Տէրիսաատէթէ վասլ օլմուշ տուր։

—Միսիլի միւթէասրրըֆը Բէմալ պէյին, Իթալիա թէպասասընտան պազը պազրդճըլար իլէ ճէդիրէ էհալիսինտէն պազը քէօյլիւլէր պէյնինտէ վուգու պուլան պիր ալպէտասան տօլաեը, Իթալիա սէֆարէթինին թալէպի իւզերինէ ազը օլունտուղու հալտէ, պու քէրրէ Իթալիա տէվլէթինին մէմուրլարը հազրը պուլունարագ իճրա օլունան թահգրգաթտա, միւմանէյհ Քէմալ պէյ ալէյհինտէ խիլէն շիքեաեէթինը.հհէթի թէպէյյուն իթմէտիկինտէն, մէմուրիեէթի սապրդասքնտա իպգա օլունտուղունու Մէսէնճը եազըեօր։

—Իրան իւլէմասը թարաֆընտան պիր մէճլիս ադա օլունուպ, Իրան տէվլէթի, Իրան Քիւրտլէրինի էլէ ալապիկը, վէ հիւանի մուամէլէ իլէ մէմնուն իյլէր իսէ, Իրան Քիւրտլէրինտէն էն ազը 50,000 միւնթազամ ասքէր ալապիկճէկինի պա մազպաթա Իրան շահը Նասրէտտին շահ հազրէթլէրինէ պէեան իյլէմիշ օլտուղլարընը Թէպրիզտէն եազըեօրլար։

—Ճէնօվատա Մբսբը ադշէսի իմալ վէ թաղլիա իթմէքտէ օլան պիր դալպազան ճէմիյյէթի քէշֆ օլունտուղունու, պունատան պիր դաշ հաֆթա էվվէլ Ամանս Հավաս խասպէր վիրմիշ իսի։

Տիւնքի Լա Թիւրքի զաղէթասը, պունա տայիր ալտըղը թաֆսիլաթը պէրվէճհի աթի իշար իտիեօր.

Ճէնօվատա միւթէպէրանը թիւճճարանատա պիր թաղըմ ղէվաթը, դալպազանլըգ թէօհմէթիյլէ թահթը թէվզրֆէ ալընտըգլարը էվվէլճէ իշար գըլընմըշ իսի։

Շէհրիմիզտէ էֆքեարը ումուվիեէ, պու խուսուսատան տօլաեը, տիւշարը հայրէթ օլմուշ իսի։ Պուրատա ալթուն վէ կիւմիշ մէսքիսքեաթը Օսմանիեէ վէ Մըսրիէյի թագլիա իթմէքտէ օլան պիր դալպազան ճէմիյյէթինին մէվճուտ օլտուղու, խայլի վագըթտան պէրի խապէր ալընմասը, վէ Բարիստէ պուլունան Մբսբը պանդասը մէմուրունուն պու պապտէ հիւքիւմէթէ վուգու պուլան տավա վէ իշթիքեասը իւզերինէ, զապրթա թարաֆընտան պիր դաշ մահէլ պասթըրըլմըշ տըր։

Իճրա օլունան թէտգիգաթ վէ թահարրիեաթըն սէմէրէսինտէն օլարագ, Մըսբը թէպասասընտան Մ. Ե. վէ Մ. Իսագ, վէ Մ. Ս. իլէ ճէնօվանըն մէշհուր ճէվահիրճիլէրինտէն Մ. Ֆ. վէ միւմանիլէյհին ֆապրիգա օտաճըսը Մ. վէ հէքքեաք Տ. վէ ալթուն թիւճճարը Մ. Պ. նամ զաթլար թահթը թէվզրֆէ ալընմըշլար տըր։

Պու ճէմիյյէթ միւքեմմէլ պիր շիրքէթ օլուպ, պունլարը ճէնօվա, վէ խարիճտէ պիր չօգ բէֆիգլէրի տահա օլտուղու մաղնուն պուլունտուղունտան, պուրատա սայիր պիր թաղըմ մոհէլլէր տահա պասրլաճագ տըր։ Հէքքեաք Մ. Տ.նին խանէսի մուախխարէն զապրթանընն վուգու պուլան թահարրիսինտէ, բաբա հազրէթլէրինին սիքքէլէրինէ մոխտուս օլան պիր թաղըմ սամլա վէ դալբպար էլէ կէչիրիլմիշ, վէ պունտան անպաշլըըղը վէճհ իլէ, Մբսբրտա պու ճինս դալպ ադշէրէք չօգ սիրիւմքտէ պուլունմուշ տուր։

Ճէնօվատան մուախխարէն կէօնտէրիլէն իքի սանդըգ դալպ մէսքիքեաթ, Իսկէնտէրիեէ կէօմրիւկիւ թարաֆընտան էլէ կէչիրիլմիշ տիր։ Տէվլէթի Ալիեէ վէ Մըսբը ալթունունտա 100տէ 90 գբսմ ալթուն պուլունտուղու հալտէ, պու ճէմիյյէթին իսմալ իթտիկի ալթուն մէսքիքեաթտա 100տէ 40 վէ եա 50 նիսպէթինտէ ալթուն վար տըր։

Պազը Ֆրանսըզ զաղէթալարը, պու իշտէն տօլաեը 18 քիշինին թէվզրֆ օլունտուղունու եազմագտա իսէլէր տէ, պունլարըն մըգտարը շիմարեէ գատար 8է վարմըշ, վէ ֆագաթ պիրի սապրվէրիլմիշ տիր։

Տիւն ադշամ տախի տիկէր իքի քիշի թէվզրֆ օլունմուշ, քի պունլարը պէրապէր թէվզրֆ օլունանլարըն մըգտարը 9ա պալիղ օլմուշ տուր։

Վագթըն պու պապտէ ալարըղը մալիսմաթը մախսուսէեէ կէօրէ, գալպազանլարըն գալպ սիքքէլէրինի սիւրտիւրմէք իչին ինթիխապ իյլէտիքլէրի մահէլլ Պէյրութ օլուպ, օրաեա սանտըգլար տօլուսու գալպ պէեազ մէճիտիեէլէր իրսալ օլունմուշ, վէ քեաֆֆէսի սիւրիւլմիշ տիր։

Պազը էշխասան միւրէքքէպ պիր ճէմիյյէթ, գալպ ադշէյի սիւրմէք մուամէլաթընտա պուլունմուշ, վէ ֆագաթ կէօսթէրտիքլէրի մէհարէթ, սէնաաթլարը հագգընտա քիմսէեէ շիւպհէ վէրտիրմէմիշ օլտուղունտան, անճագ իքի իւչ այ զարֆընտա քէշֆ օլունապիլմիշ, վէ պազը տէմմէր թէվզրֆ օլունմուշ տուր։

Մուախխարէն մէրգումարտան պազըլարընը թախլիէյի սէպիլ իճրա օլունմուշ իսէ տէ, Պէյրութ էհալիսի գալպ մէճիտիեէլէրին քէսրէթինտէն շիքեաեէթ իթմէքտէ իմիշ։

—Իսթանպուլ զաղէթասընընը.վեեէթինէ կէօրէ, Էվրօպատա վէ Ամերիգատա Վարհավդ լազապէյլա թանըլմըշ օլան Մ. Բալմէր, պա էմրի տլի էվվէլբի ադշամ Պէյօղլունտա Թէբեպաշը թարաֆընտա տխզ ու կիրիֆթ օլունմուշ տուր։ Միւմանիէյհ կէչէնլէրտէ Տէրսաատէթէ կէլէրէք, 1869տա քէնտիսինին մէմալիքի Օսմանիեէտէն թարտու թէպլիսինի իճազաթիտրէն մատտէ հազրընտա թահգրգաթը լազըմէնին իճրասընը հիւքիւմէթի Սէնէյյէտէն թալէպ վէ խթիրհամ իյլէմիշ տիր։

Մատտէ, օլ վագթ, մէրհում սուլթան Ազիզ խանըն հաեաթը ալէյհինտէ թէրթիպ իտիլէն պիր ֆէսատ ճէմիյյէթինին քէշֆինտէն իպարէթ օլուպ, զապրթա, Պէյօղլունտա սաքին պիր Ամանմաքինիսթինէզինտէ պազը բաթլար գումպարարար պուլմուշ, վէ մէրգում մաքինիսթ տէ մէղքիւր գումպարարընը իմալի քէնտիսինէ Մ. Բալմէր թարաֆընտան սիրարըշ իտիլմիշ օլտուղունու սէօյլէմիշ տիր։

Վագբայի մէզպուրէտէ մէտիալի պուլունան բէք չօղ թէպասայի էճնէպլեեէ օլ զէման տիզ ու կիրիֆթ օլունմուշ, վէ մէմալիքի Մահրուսէտէն թարտ ու թէպլիտ իտիրմիշլէր տիր։

Շու էնտատէ Մ. Բալմէր, Գալաթա սէրաեընտա այրըճա պիր օտատա թէվզրֆ իտիրմիշ տիր։

—Թէրճէմանը Հադրդաթտա օգունտուղունա կէօրէ, էվվէլքի կիւն եէնի դաբու թարաֆլարընտան պիր Իսլամ ճէնազէսի գաեըգլա Գալադ իսկէլէսինէ չըգարմագ իւզրէ կէօրտիւքքէրի թաղեիդտէն, վէ իչթիրլերի գապա գապա սէօզլէրտէն մուզտարըգ օլուեօրլար։ Ուչղունուզ վէ զայիտ օլան իշպու թէատպերին իլղասընա տայիր իճապ իտէնլէրէ էմի վերմէլէրինին, տէվայիրի մէզքիւրեէ կիտէնլէր, էքսէրիեէթլէ եանլարընտա ուֆագլըգ պուլունմամագտան զիեատէ, աեագ գապալարընը չըգարմագ իւզրէ կէօրտիւքքէրի թաղեիդտէն, վէ իչթիրլերի գապա գապա սէօզլէրտէն մուզտարըգ օլուեօրլար։ Ուչղունուզ վէ զայիտ օլան իշպու թէատպերին իլղասընա տայիր իճապ իտէնլէրէ էմի վերմէլէրինին, տէվայիրի մէզքիւրեէ բուէսասընընը հիմմէթլէրինտէն պէքլէրիզ։

—Պապը Ալի իլէ Եունան հիւքիւմէթի պէյնինտէ մուգավէլէնամէեէ վազը իմզա կիւնիւ, հէնուզ թային օլունմամըշ տըր։

Եունան սէֆիրի Մ. Գունտուրիօթի, մուգավէլէնամէնին, հիւքիւմէթի մանթպուասը թարաֆընտան գապուլ օլունտուղունու, վէ վազը իմզա իչին մէէղունիյյէթի քեամիլէ ալաքընը արզ ու պէեան իյլէմիշ իսէ տէ, Պապը Ալի, մուահէտէնին եէվմի իմզասընը իլէրուտէ խապէր վերէճէկինի իսթար իյլէմիշ տիր։

Արաղիյի մէթրուքէնին թէսլիմ

Նան մէճլիսի ալիտէ, մուահէտէնին թատիգինտէն տէրհալ սօնրա, ահքեամը մուահէտէ մուճիպինճէ, Եունանիսթանա թէրք օրունաճագ օլան արաղինին թախլիեէսինէ պաշլանըլմասը խուսուսունտա թէտապերի միւգթադիեէյի իթթիխաղ էյլէմէլէրի իչին, Թէատիա հիւքիւմաթը ասքերիեէսինէ եվամիր կէօնտէրիլմէսի գարարլաշըրըլմըշտըր։

Մէճլիսի մէզպուրատէ, դաթը հագրէթի Բատիշահինին թավսիեէյի մախսուսէլէրի վէճհ իւզրէ, զաթէն մուգաբրէր օլան իսլահաթը տէրհալ իճրասը վէ լազըմէտէն կէօրիւլէճէք իսլահաթը ճէտիտէնին տախի թահթը միւզաքէրեեէ վազը դարարլաշըրըլմըշ տըր։

* *

Թէէմին իտիրլիկինէ նէզարէն, Պապը Ալի իլէ Եունան արասընտա օլաուղու կիպի, տէվլէթի Ալիեէ իլէ Իրան տէվլէթի պէյնինտէ տախի, Օսմանը վէ Իրան հուատուսու իւզերինտէ հայատուլաղու տէֆ ու իզալէ իյլէմէք մազսէտինէ մէպնի պիր ահանամէ ադամին, Իրան հիւքիւմէթի Պապը Ալիեէ թէքլիֆ իթմէքտէ իսմիշ։

Պու քէրրէ ատլիեէ նէզարէթի թարաֆընտան, թէպասայի զայրի Միւսլիմէ բուէսասայի բուհանիեէսինէ կէօնտէրիլէն պիր մի զաքքէրեբէտ, թաշրալարտա պուլունան մէթրօբօլիտլէրին վերէճէքլէրի դարարլարը իճրասը իչին, մահէյլի իճրա մէմուրիեէթլէրինէ, վէ Տէրիսաատէթտէ բաթրիդխանէլէրի միլլէթի Մուսավիեէ ըէյիսի բուհանիսի թարաֆլարընտան իթթիխաղ օլունան դարարլարը իճրասը իչին տախի, մէհաքիմ դարարլարընը իճրաեէ մէմուր օլան զաթա միւրաճաաթի իյլէմէք լիւզումի պէեան վէ իֆատէ օլունմուշ, վէ պու միւզէքքերեբ ահքեամընը վուլիլերլէ միւթէսարրըֆլարա տախի թէպլիղ օլունտուղու պիլմէրիլմիշ տիր։

—Շիմալի Ամերիգա իլէ մէմալիքի տէվլէթի Ալիեէ արասընտա չիմարեէ գատար թատիի մէքեաթիպ, Պէլճիգա վէ Եսիսատ Ամանիա թարիգիլէ 17–20 կիւնատէ իճրա օլունուեօր իսի։ Պու քէրրէ Տէրիսաատէթ թէլէկրաֆ նէզարէթիյլէ Ամերիգա թէլէկրաֆ նէզարէթի արասընտա թէգարրուր իսէն պիր մուվաֆֆագիյյէթ իւզերինէ, Ամերիգատան կէօնտէրիլէճէք մէքթուպլար, գաբալը չանթա իլէ տօղրուտան տօղրուեա Իթթիհատ բօսթասը մէր քէղինէ կէօնտէրիլէճէք, վէ պու չանթա Նիւ-Եօրգատան հարէքէթ իտէճէք Ինկիլիզ վէ Ամերիգա վաբօրլարը.յա, վէ Ինկիլթէրրա վէ Վարնա թարիգիլէ կէօնտէրիլիպ, 14–16 կիւնատէ Տէրիսաատէթէ միւվասալէթ իտէճէք տիր։ Պինատէն ալէյհ մայիսին 14իւնճիւ կիւնիւ ադշամին սաաթ 7 պուչուղունտա, Նիւ-Եօրգատան հարէքէթ իթմիշ օլան պիր Ինկիլիզ վաբօրունա թահմիլ օլունան սօն չանթա, ախիրէն կէլէն Վարնա բօսթասը.յա Տէրիսաատէթէ վասլ օլմուշ տուր։

—Միսիլի միւթէասրրըֆը Բէմալ պէյին, Իթալիա թէպասասընտան պազը պազրդճըլար իլէ ճէդիրէ էհալիսինտէն պազը քէօյլիւլէր պէյնինտէ վուգու պուլան պիր ալպէտասան տօլաեը, Իթալիա սէֆարէթինին թալէպի իւզերինէ ազը օլունտուղու հալտէ, պու քէրրէ Իթալիա տէվլէթինին մէմուրլարը հազրը պուլունարագ իճրա օլունան թահգրգաթտա, միւմանէյհ Քէմալ պէյ ալէյհինտէ խիլէն շիքեաեէթինը.հհէթի թէպէյյուն իթմէտիկինտէն, մէմուրիեէթի սապրդասքնտա իպգա օլունտուղունու Մէսէնճը եազըեօր։

—Իրան իւլէմասը թարաֆընտան պիր մէճլիս ադա օլունուպ, Իրան տէվլէթի, Իրան Քիւրտլէրինի էլէ ալապիկը, վէ հիւանի մուամէլէ իլէ մէմնուն իյլէր իսէ, Իրան Քիւրտլէրինտէն էն ազը 50,000 միւնթազամ ասքէր ալապիկճէկինի պա մազպաթա Իրան շահը Նասրէտտին շահ հազրէթլէրինէ պէեան իյլէմիշ օլտուղլարընը Թէպրիզտէն եազըեօրլար։

—Ճէնօվատա Մբսբը ադշէսի իմալ վէ թաղլիա իթմէքտէ օլան պիր դալպազան ճէմիյյէթի քէշֆ օլունտուղունու, պունատան պիր դաշ հաֆթա էվվէլ Ամանս Հավաս խասպէր վիրմիշ իսի։

Տիւնքի Լա Թիւրքի զաղէթասը, պունա տայիր ալտըղը թաֆսիլաթը պէրվէճհի աթի իշար իտիեօր.

Ճէնօվատա միւթէպէրանը թիւճճարանատա պիր թաղըմ ղէվաթը, դալպազանլըգ թէօհմէթիյլէ թահթը թէվզրֆէ ալընտըգլարը էվվէլճէ իշար գըլընմըշ իսի։

Շէհրիմիզտէ էֆքեարը ումուվիեէ, պու խուսուսատան տօլաեը, տիւշարը հայրէթ օլմուշ իսի։ Պուրատա ալթուն վէ կիւմիշ մէսքիսքեաթը Օսմանիեէ վէ Մըսրիէյի թագլիա իթմէքտէ օլան պիր դալպազան ճէմիյյէթինին մէվճուտ օլտուղու, խայլի վագըթտան պէրի խապէր ալընմասը, վէ Բարիստէ պուլունան Մբսբը պանդասը մէմուրունուն պու պապտէ հիւքիւմէթէ վուգու պուլան տավա վէ իշթիքեասը իւզերինէ, զապրթա թարաֆընտան պիր դաշ մահէլ պասթըրըլմըշ տըր։

Իճրա օլունան թէտգիգաթ վէ թահարրիեաթըն սէմէրէսինտէն օլարագ, Մըսբը թէպասասընտան Մ. Ե. վէ Մ. Իսագ, վէ Մ. Ս. իլէ ճէնօվանըն մէշհուր ճէվահիրճիլէրինտէն Մ. Ֆ. վէ միւմանիլէյհին ֆապրիգա օտաճըսը Մ. վէ հէքքեաք Տ. վէ ալթուն թիւճճարը Մ. Պ. նամ զաթլար թահթը թէվզրֆէ ալընմըշլար տըր։

Պու ճէմիյյէթ միւքեմմէլ պիր շիրքէթ օլուպ, պունլարը ճէնօվա, վէ խարիճտէ պիր չօգ բէֆիգլէրի տահա օլտուղու մաղնուն պուլունտուղունտան, պուրատա սայիր պիր թաղըմ մոհէլլէր տահա պասրլաճագ տըր։ Հէքքեաք Մ. Տ.նին խանէսի մուախխարէն զապրթանընն վուգու պուլան թահարրիսինտէ, բաբա հազրէթլէրինին սիքքէլէրինէ մոխտուս օլան պիր թաղըմ սամլա վէ դալբպար էլէ կէչիրիլմիշ, վէ պունտան անպաշլըըղը վէճհ իլէ, Մբսբրտա պու ճինս դալպ ադշէրէք չօգ սիրիւմքտէ պուլունմուշ տուր։

Ճէնօվատան մուախխարէն կէօնտէրիլէն իքի սանդըգ դալպ մէսքիքեաթ, Իսկէնտէրիեէ կէօմրիւկիւ թարաֆընտան էլէ կէչիրիլմիշ տիր։ Տէվլէթի Ալիեէ վէ Մըսբը ալթունունտա 100տէ 90 գբսմ ալթուն պուլունտուղու հալտէ, պու ճէմիյյէթին իսմալ իթտիկի ալթուն մէսքիքեաթտա 100տէ 40 վէ եա 50 նիսպէթինտէ ալթուն վար տըր։

Պազը Ֆրանսըզ զաղէթալարը, պու իշտէն տօլաեը 18 քիշինին թէվզրֆ օլունտուղունու եազմագտա իսէլէր տէ, պունլարըն մըգտարը շիմարեէ գատար 8է վարմըշ, վէ ֆագաթ պիրի սապրվէրիլմիշ տիր։

Տիւն ադշամ տախի տիկէր իքի քիշի թէվզրֆ օլունմուշ, քի պունլարը պէրապէր թէվզրֆ օլունանլարըն մըգտարը 9ա պալիղ օլմուշ տուր։

Վագթըն պու պապտէ ալարըղը մալիսմաթը մախսուսէեէ կէօրէ, գալպազանլարընը գալպ սիքքէլէրինի սիւրտիւրմէք իչին ինթիխապ իյլէտիքլէրի մահէլլ Պէյրութ օլուպ, օրաեա սանտըգլար տօլուսու գալպ պէեազ մէճիտիեէլէր իրսալ օլունմուշ, վէ քեաֆֆէսի սիւրիւլմիշ տիր։

Պապը Էշխասան միւրէքքէպ պիր ճէմիյյէթ, գալպ ադշէյի սիւրմէք մուամէլաթընտա պուլունմուշ, վէ ֆագաթ կէօսթէրտիքլէրի մէհարէթ, սէնաաթլարը հագգընտա քիմսէեէ շիւպհէ վէրտիրմէմիշ օլտուղունտան, անճագ իքի իւչ այ զարֆընտա քէշֆ օլունապիլմիշ, վէ պապը տէմմէր թէվզրֆ օլունմուշ տուր։

Մուախխարէն մէրգումարտան պազըլարընը թախլիէյի սէպիլ իճրա օլունմուշ իսէ տէ, Պէյրութ էհալիսի գալպ մէճիտիեէլէրին քէսրէթինտէն շիքեաեէթ իթմէքտէ իմիշ։

—Իսթանպուլ զաղէթասընընը.վեեէթինէ կէօրէ, Էվրօպատա վէ Ամերիգատա Վարհավդ լազապէյլա թանըլմըշ օլան Մ. Բալմէր, պա էմրի տլի էվվէլբի ադշամ Պէյօղլունտա Թէբեպաշը թարաֆընտա տխզ ու կիրիֆթ օլունմուշ տուր։ Միւմանիէյհ կէչէնլէրտէ Տէրսաատէթէ կէլէրէք, 1869տա քէնտիսինին մէմալիքի Օսմանիեէտէն թարտու թէպլիսինի իճազաթիտրէն մատտէ հազրընտա թահգրգաթը լազըմէնին իճրասընը հիւքիւմէթի Սէնէյյէտէն թալէպ վէ խթիրհամ իյլէմիշ տիր։

Մատտէ, օլ վագթ, մէրհում սուլթան Ազիզ խանըն հաեաթը ալէյհինտէ թէրթիպ իտիլէն պիր ֆէսատ ճէմիյյէթինին քէշֆինտէն իպարէթ օլուպ, զապրթա, Պէյօղլունտա սաքին պիր Ամանմաքինիսթինէզինտէ պազը բաթլար գումպարարար պուլմուշ, վէ մէրգում մաքինիսթ տէ մէղքիւր գումպարարընը իմալի քէնտիսինէ Մ. Բալմէր թարաֆընտան սիրարըշ իտիլմիշ օլտուղունու սէօյլէմիշ տիր։

Վագբայի մէզպուրէտէ մէտիալի պուլունան բէք չօղ թէպասայի էճնէպլեեէ օլ զէման տիզ ու կիրիֆթ օլունմուշ, վէ մէմալիքի Մահրուսէտէն թարտ ու թէպլիտ իտիրմիշլէր տիր։

Շու էնտատէ Մ. Բալմէր, Գալաթա սէրաեընտա այրըճա պիր օտատա թէվզրֆ իտիրմիշ տիր։

—Թէրճէմանը Հադրդաթտա օգունտուղունա կէօրէ, էվվէլքի կիւն եէնի դաբու թարաֆլարընտան պիր Իսլամ ճէնազէսի գաեըգլա Գալադ իսկէլէսինէ չըգարմագ իւզրէ կէօրտիւքքէրի թաղեիդտէն, վէ իչթիրլերի գապա գապա սէօզլէրտէն մուզտարըգ օլուեօրլար։ Ուչղունուզ վէ զայիտ օլան իշպու թէատպերին իլղասընա տայիր իճապ իտէնլէրէ էմի վերմէլէրինին, տէվայիրի մէզքիւրեէ կիտէնլէր, էքսէրիեէթլէ եանլարընտա ուֆագլըգ պուլունմամագտան զիեատէ, աեագ գապալարընը չըգարմագ իւզրէ կէօրտիւքքէրի թաղեիդտէն, վէ իչթիրլերի գապա գապա սէօզլէրտէն մուզտարըգ օլուեօրլար։ Ուչղունուզ վէ զայիտ օլան իշպու թէատպերին իլղասընա տայիր իճապ իտէնլէրէ էմի վերմէլէրինին, տէվայիրի մէզքիւրեէ բուէսասընընը հիմմէթլէրինտէն պէքլէրիզ։

—Պապը Ալի իլէ Եունան հիւքիւմէթի պէյնինտէ մուգավէլէնամէեէ վազը իմզա կիւնիւ, հէնուզ թային օլունմամըշ տըր։

Եունան սէֆիրի Մ. Գունտուրիօթի, մուգավէլէնամէնին, հիւքիւմէթի մանթպուասը թարաֆընտան գապուլ օլունտուղունու, վէ վազը իմզա իչին մէէղունիյյէթի քեամիլէ ալաքընը արզ ու պէեան իյլէմիշ իսէ տէ, Պապը Ալի, մուահէտէնին եէվմի իմզասընը իլէրուտէ խապէր վերէճէկինի իսթար իյլէմիշ տիր։

Արաղիյի մէթրուքէնին թէսլիմ

ու թէսէլլիւմինէ կէլինճէ, իշպու մուամէլէյի մուհիմմէեէ նէզարէթ իյլէմէք իւզրէ թէշքիլ գրլընաճագ գօմիսիօնա, Տէրիսաատէթ սէֆարէթլէրի մէմուրլիյնի ասքէրիէսինին տախիլ օլաճաղլարը խապէր ալընմըշ տըր։

Մուգավէլէնամէեէ վաղը իմդա իտէն տէվլէթլէր թարաֆընտան թայէին օլունաճագ պաղը իմպէրայի ասքէրիէէ, գօմիսիօնը մէզքիւրու թէշքիլ իտէճէքլէր տիր։

Շիմտիէէ գատար մէզքիւր զապթանատան հիչ պիրի թայէին օլունմամըշ, վէ եախօտ թայէին օլունատուղու իշիտիլմէմիշ տիր։

—Մարիէէ նէզարէթի թարաֆընտա վէրիլէն պիլճիւմէ մաղուլին վէ միթէդախին վէ միւհթաճին վէ չըրագլըգ մասաշարընին մէճմուի, շէհրի 16,000 լիրա օլտուղու, վէ պիլճիւմէ էսհամա վէրիլմէսի լազըմ կէլէն մէպլաղին տախի 25,000 լիրա մըգտարընտա պուլունտուղու իշիտիրմիշ տիր։

—Թաշրա մուհասէպէճիլէրինտէ իսթիխտամ օլունաճագ զէվաթըն, պունատան պէօյլէ իսթիհան իլէ տէրէճէյի լիագտարարընա կէօրէ մէմուրիէթլէրէ նատպ, մարիէէ նէզարէթի թարաֆընտան թէնսիպ օլունմուշ, վէ պու քէրրէ պիր թագըմ զէվաթըն, շուրայի մարիէէ թարաֆընտան իսթիհան իտիլէրէք, իսթիհան վէրէնլէրին մէմուրիէթլէրէ նատպ օլունմագ իւզրէ պուլունտուղու խապէր ալընմըշ տըր։

—Ֆրանսանըն Տէրիսաատէթ սէֆարէթի սթաշէ միլիթէրի օլուպ, թէրֆիի ըրիթպէ իտէրէք ինֆիսալ իթմիշ օլան Մ. Թօրսի, Հալէպ ճիվարլարընտա պաղը քէշֆիէթատա պուլունտուղտան սօնրա, Թարապուլուսը Շամա, վէ օրատան Պէյրութ իլէ Գուսաբ շէրիֆէ ազիմէթ իյլէմիշ օլտուղու իշիտիրմիշ տիր։

—Թօքխանէյի ամիրէ տայիրէսինտէ միթէշէքքիւլ նաֆիա գօմիսիօնը ալիսինէ, իշլէրինի միւնբին մէրթէպէ սիւրաթլա պիթթէսվիեէ, հիւքիւմէթի Սէնիյյէնին նազարը թագտիր վէ թահսինինէ արզ իյլէեէճէկի մաղպաթալարը սէրիան թագտիմ իյլէմէք իւզրէ էմր վէրիլմիշ իմիշ։

—Էսպագ Զէյթուն գայմագամը Տավուտ էֆէնտինին գաթլ մատէսինտէն տօլաեը թէէքիտէն Մարաշտա մահպուստա պուլունան Վանլը Յոհաննեան Մկրտիչին մահպէսէն թախլիեէ օլունտուղու, Հալէպտէն միրուտ իտէն պիր մէքթուպտան անլաշըլմըշ տըր։

—Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի թարաֆընտան, տայիմի օլարագ Մարաշա պիր գօնսօլոս թայէին օլունմուշ, վէ գօնսօլոսը միւմայիլյէրին իտի Մ. Պէնօէթ օլուպ, ապրիլ 30 տա Մարաշա վասլ օլմուշ տուր։

—Զէյթուն գատապասընա հէմճիվար կէօկսիւն նահիյէսինտէ Զէրքէսլէր իլէ եէրլի Իսլամ ահալիսի միեանընտա պիր գավկա զուհուր իտիպ, իքի թարաֆը խայրճա թէլէֆատ վուգու պուլմուշ տուր։

—Հալէպ Ինկիլիզ գօնսօլոսու Ինկիլթէրրատա ազիմէթ իտիպ, եէրինէ տէր Մարգարեան Նիկողայոս էֆէնտիի վէքիլ թայէին իյլէմիշ տիր։

ՊԻՐ ՄԷԲԹՈՒԿ

Թաֆսիլէ հաճէթ օլմատըգը միսիլլիւ, պունատան պէշ սէնէ ագտէմէրի Զէյթուն գայմագամը սապէգ Տավուտ էֆէնտինին, Զէյթունլու Թօփուղ օղլու Արթինի ղէպհէն դատլ էյլէմէսի մատէսինտէն տօլայը, պիղայրը հագկըն վագթը իլէ իւչ սէնէ էնվաի ըէնճիտէ վէ սէֆալէթլէ մահպուստա պըրագըլըպ, իքի սէնէ ագտէմ վալիի սապրգ Քեամիլ բաշա հաղրէթլէրինին էմրիյլէ քէֆալէթէ ըապթ իտիլիպ թախլիյէ օլունան Վանլը Յոհաննեան Մկրտիչ, պու քէրրէ էնէ պա էմրի վիլայէթփէնահի իքի մահտէն պէրու թէվգըֆ իտիլմիշ օլմաղ իլէ, էլեէվմ թահթ էլ հրֆզ Հալէպէ իղամ իտիլմիշ տիր։

Շէօյլէ քի մատտէնին վուգուստէ գայմագամը մէզքիւրին աշիքեարէն գաթիլ օլտուղու ըէսմէն թէհագգուգ իթմիշ իքէն, Մարաշ հիւքիւմէթի միւմայիլյէհի աչրգտան թէսահուպլէ թէպրիյէ իթթիրիպ, մէրգում Մկրտիչ իլէ տիկէր Հիւսէյին նամ պիր պիչարէյէ գաթիլ հիւքմա վիրմիշլէր իտի, մուախասրէն Բեամիլ բաշա էսասը մատէյէ լայըգը իլէ վագքի օլարագ, մէրգումլէրի թախլիյէ իթմիշ իտի, պու քէրէ թէքրար թէվգիֆլէրինէ տայիր վիլայէթտէն կէլէն էմր իւզէրինէ, մէրգում Մկրտիչ Մարաշտա պուլունմասը միւնասէպէթիյլէ հէման թութուլուպ թէվգիֆ իտիլմիշ իքէն, տիկէրի Հիւսէյին Զէյթունտա օլուպ, 5–6 կիւն վագթթ կէչիրիլմիքտէն սոնրա, իղամընա տայիր Զէյթուն գայմագամըգընա էմր վիրիլմիշ, վէ էլէ կէչիրիլէմէտիկի ճէվապը ալընմըշ տըր. պունատան մասա, ասըլ գաթիլ օլան գայմագամ շիմտի Հալէպտէ սէրպէսթճէ կէզտիրիլտիկի հալտէ, պու պիչարէ Մկրտիչ սըգըճա մահպուստա ապալանըլմըշ տըր, մէրգումանն նէ տէրէճէ շայանը մէրհամէթ պուլունտուղու գալէմէն արզ ու պէյան իտիլէմէզ, ֆամիլեա վէ չօճուղլարընին փէրի փէրուշան օլուպ, արալըգտա սըզլամալարընա ասլա եիրէք տաճանմազ. իմտի մատէնին թաֆսիլի օրտաճա պաղը զէվաթ թարաֆընտան զաթը վարլէրինիզ իֆատէ օլունուր, լութֆէն վէ միւրիւվվէթէն մէրգում Մկրտիչին օրտաճա իշլէրինէ վէ իճրայի ատալէթ իլէ մահպուստան գուրթարըլմասը խուսուսլարընա հիմմէթ վէ զայրէթինիզի խասսէթէն արզ վէ իսթիրհամ իտէրիզ։

. . .

ԷՐՄԷՆԻՍԹԱՆ

ԻՍԼԱՀԱԹ

Ֆար սիւ Պօսֆօրան տիւնքինիսս խէսինտէ կէօրիւլմիւշ տիր.

Պէրլին ահանամէսի ահքեամքնըն իճրասընճա հէնուզ մուալլագտա օլան մատտէէրին մէվզիի իճրաեէ վաղը խուսուսունտա, բօլթիգաճա եէնի պիր թէշէպսիւսէ պաշլամագ իւզրէ, լորտ Տըֆրին Տէրիսաատէթտէ պէքլէնիլմէքտէ տիր։

Ինկիլթէրրանըն սէրպէսթիեէթ թարաֆը օլան գապինէթօսունուն, Պէրլին ահանամէսինի իճրա իթմէք իւզրէ վիրմիշ օլտուղու գարարը, ասլա ֆէսխ օլունմազ սուրէթտէ պուլունտուղու մուհագդագ տըր։ Էկէրչի մէզքիւր գապինէթօ արա սըրա իհթիեաճաթը հաղրէ միւվաճէհէսինտէ պաշ էյմէքտէ, վէ հարէքէթինի թատիլ զըլմագտա, եախօտ կէվշէրլէթմէքտէ պուլունուեօր իսէ, պունուն սեպէպի, տայիմա սուլհ ու սալահը գուրթարմագ, վէ մալիւմ օլտուղու վէճհլէ, էվրօբա իթթիհատը վասէթասը, վէ պինապէրին թարիղը սուլհճուեանէ իլէ, Պէրլին ահանամէսինի իճրա իթմէքտէն իպարէթ պուլունան բրօկրամընտան ասլա շաշմամագ իշին տիր։

Նասըլ քի, իշ պու գապինէթօ, տէվլէթլէրին իթիլաֆընը մուհաֆաղա իթմէք, վէ տիկէր գապինէթօլարտան այրըլմամագ իշին, Գարատաղ մէսէլէսինէ տայիր եաբըլան ահանամէ չէրայիլինին թատիրինէ մուվաֆֆագաթ իթմէքլիկէ, վէ Եունան հուտուտու մէսէլէսինտէ, Պէրլին գոնֆերանսը եէրինէ իսթանպոլ բրօթօգօլունուն գայիմ իտիլմէսինէ մէճբուր օլմուշ տուր։

Լաքին մէզքիւր գապինէթօնուն իճրասընա մէճբուր օլտուղու իշպու միւսատատաթտան մատատա, տիկէր խուսուսաթտա, հարէքէթի վագբասը, չըզմըշ օլտուղու թարիղտէն ասլա շաշմամըշ, վէ քեաֆֆէյի միւշքիլլաթը էօնիւնիւ ալմագլըղա, վէ տէհշէթլի մէսէլէլէր կիպի հէր ազ ու ֆիրասէթի սէմէրէսիզ գըլաճաղլարը մաղնուն պուլունան իքի խարիճի մէսէլէլէրի հիւանի սուրէթտէ պաշա չըգարմագլըղա մուվաֆֆագ օլմուշտուր։

Պունատան պէօյլէ իսէ, սէրպէսթ Ինկիլթէրրա, հալը հազրը գարըշտըրմագտա օլան իշպու խարիճի մէվանիտէն արի վէ պէրի օլարագ, վէ Պապը Ալի իլէ Էվրօբանըն իհթիմամը ազիմինէ միւհթաճ պուլունան վիլաեէթտէն պաշլաեարագ, պիթիունաղարը տիդգաթընը տէվլէթի Օսմանիեէնին թէնսիդաթ վէ թանզիմաթը տախիլիեէսինէ հարիտէճէք տիր։ Էրմէնիսթան իսլահաթը իճրա օլունունճա, տէվլէթլէր, հիւքիւմէթի Սէնիյյէնին էվրօբա գըթասընտա պուլունան պիճիւմէ եեալէթլէրինի, թէարիճէն քէնտի թէվսի վէ թէրագգըլարընա մէտար օլապիլէճէք. գավանին վէ նիզամաթ իլէ թէզելին իթմէքլէ մէշգուլ օլաճաղլար տըր։

Պապը Ալի, քէնտի տախիլի իշլէրինէ, Էվրօբանըն միւտախէլէսի եագլաշտըղընը քէմալի խէվֆ իլէ կէօրիւկիւ հալտէ, տէվլէթլէրին պաշլըճա պիւրհանլարընտան գուրթուլմագ իւզրէ, պիր ան էվվէլ քէնտիսի, թէպտասընըն սատտէթինի թէէմին իտէճէք իսլահաթը էլէ ալտա, վէ պու սուրէթլէ տէվլէթի Օսմանիեէնին իսթիգլալընա խալէլ կէթիրիճի հէր կիւնա թէշէպպիւսաթը մէն իյլէսէ ֆայտէտէն խալի օլմագ զաման իտէրիզ։

ԹՕՒՆՈՒՍ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Բարլըման նամ Ֆրանսըզ գազէթասընտա օգունմուշ տուր.

Իհթիմալին խարիճինտէ օլարագ հայտէ ֆարզ իտէլիմ քի, Թունուս պիր Օսմանը էեալէթի օլմուշ օլսուն. հէր հիսապ կէօսթէրիր քի, պիզիմ օլ մէմլէքէթ իւզէրինտէ քէսպ իթմիշ օլտուղումուզ հուգուգ, Ինկիլթէրրանըն Գըպրըս ճէզիրէսի հագգընտա քէսպ իթտիկի հուգուգտան աշաղը գալմագ. Իմտի Լօնտրա գապինէթօսու, տօղրուտան տօղրուեա տէվլէթի Ալիեէնին թահթը իտտարէսինտէ պուլունան մէզքիւր ճէզիրէյի իսթիլա իթմէք իւզրէ 1878 յունիս 4 թարիխլի մուահէտէյի իմզալատըգընտա, 1856 ահանամէսիյլէ սուրէթի գաթիեէտէ մէրպութ պուլունմուշ իքէն, Սըր Հէնրի Լէյըրտ թարաֆընտան ագտ իտիլէն մէզքիւր քեաբը բազարըգը, Պէրլինտէ թէճէմմիւ իթմիշ օլան մուրախասլարը թատիդինէ արզ ու թագտիմ իյլէմէքլիկի տալա իշ եէրինէ գօյմամըշ տըր։ Շու հալտէ Ինկիլթէրրա մէմալիքինին պիւյիւթիւլմէսի լազըմ կէլտիկի սըրատա, մէմալիքի Օսմանիեէնին թէմմիեէթինէ տալա էհէմմիեէթ վիրիրմէյիպ տէ, Ագ տէնիզին ճէնուպ ճիհէթինտէ Ֆրանսա թէէսսիր վէ նուֆուզունուն թէվագգուֆու իչին պիր վէսիլէ վէ պէհանէ խաեալ իտիլմէսի լազըմ կէլտիկինտէ, գարշը գօնուլմագ պիր մէպտէ վէ մէսլէք թութուլմասը, հագըգաթէն պիզճէ բէք զարիպ կէօրինիւեօր։

* * *

Ինկիլիզ գազէթալարընին թունուս մէսէլէսի հագգընտա սիթէմլէ եազտըգլարը պահուլարա չօգլուգ ֆրանսըզ գազէթալարը էհէմմիեէթ վէրմէյիպ, անճագ Բէբիւպլիք Ֆրանսեզտէ կէօրիւլէն շու պէնտ էհէմմիեէթտէն խալի օլմամագլէ, պէր վէճհի տթի թերճէմէսինէ միւտարաաթ իտէրիպ.

Ֆրանսա, Ինկիլթէրրանըն տօսթլուղու իլէ էլտէ իտէպիլէճէկկի հիւանի նամ ու շէօհրէթի վէ բօլթիգաճա պիքիրլիկինի զայլ իթմիշ իմիշ։ Պունատան պաշգա թունուս իւզէրինտէ հէման Պապը Ալի գատար հագգը պուլունան իթալիանըն հիւանի միւրատընը քէնտիսինտէն թէպիտ իթմիշ իմիշ։ Իմտի տիւշինիւնիւպ, պէտտախթ Ֆրանսըզ, էվրօբատա «սիղին թապի միւթթէֆիգլէրինիզ վէ մուհիպպի եէկեանէնիզ» օլան պու իքի տէվլէթլէրին մուավէնէթինի զայլ իթտիկինիզ հալտէ, Բրուսիանըն տէհշէթլի պաշ վէքիլի գարշընընտա նէ՞ եարաճագընըզ։ Թայմս պու խուսուսա տիթրէմէքսիզին տիւշինէմէեօրմուշ։

Ֆագաթ աճապա Թայմս զազէթասը, լութֆէն վէ ինտեէթէն պիզէ սէօյլէմէքլիկէ հիմմէթ իտէր մի քի, պունատան 10 սէնէ ագտէմ իշպու իքի թապի միւթթէֆիգլէրիմիզին վէ մուհիպլէրիմիզին հագգըմըզտա օլան ֆէվգէլատէ թէվճճիհինտէն պիզճէ նէ՞ ֆայտէ հասըլ օլմուշ տուր։ Պիզ Սօլֆէրինօտա Իթալիա իչին գանըմըզը տէօքմուշ իսիք, վէ Դըրբմտա գըրալիչա Վիգթօրիա հազրէթլէրինին սաքէրլէրիյլէ եան պէ եան ճէնկ իթմիշ իսիք։ Աճապա Մանշ տէնիզինին եախօտ Ալբ տաղլարընին օլ պիր թարաֆընտա (Ինկիլթէրրա իլէ Իթալիաեը իսա իթմէքտէ տիր) պուլունան գապինէթօլարը վէ էհալիլէրի քէնտի չարբըգ բօլթիգաճըյլա պիհուզուր իտէկէէն զաթը տիւշմէսինտէն սոնրա, (պունունլատա իւչիճիւ Նաբօլէօն իսա իսիլեեր) պիզ, Ֆրանսըզ էհալիսի, օլ Զէզայրը տէսխէլէրինտէն արի վէ պէրի օլարագ, վէ տավասը պէլքի էվրօբա իսթիգլալիեէթի տավասը յլա գարբշմագտա օլան ճիւմհուրիեէթի իլան իթմիշ պուլունարագ, պագայի միլլեէմիզ իչին ճանսիբէրանէ ճէնկ իթտիկիմիզ սըրատա, պիզի տիւշինէն օլսո՞ւ մու, վէ մէրհամէթսիզ պիր ֆամիհին հիւքմինտէ պիզի պրագմագտան կէրի տուրուլսո՞ւ մու։

Թայմս զազէթասը, տիւնքի պէնտինի եազարընտա, շիւպհէսիզ պու վուգուաթլարը խաթըրէսինի ունութմուշ օլմալը տըր. չունքի էկէր տէրխաթը իթմիշ օլսա իսի, պիզիմ թապիաթըմըզ վէ տիլէգրմըզ հագգընտա խէպիլտիկի էֆքեարը միւսայիտէ վէ եախօտ զայրը միւսայիտէնին, էմնիյյէթիմիզ հագգընտա բէք ճիդի թէէսսիրի օլաճաղընը անլաեապիլէճէքտի։ Պիզ քիմսէեէ մէյտան օգումսեօրուզ, վէ էկէր վագթը իլէ մէսլէքի թէհտիտքեարանէ իթթիխաղ իթմէքլիք խէթասընտա պուլունմուշ իսէք, շիմտի օ արզումուզ կէչմիշ տիր։ Հալ պու քի հուսուսումուզու վէ նամուսումուզու միւտաֆաա իյլէմէք իչին, եալքընըզ քէնտի քէնտիմիզէ կիւվենմէքտէյիզ։

Հէր ներէտէ հագգըմըզտա համիյյէթքեարանէ թավր ու մէսլէք իթթիխաղ թասավվուր օլունուեօր իսէ, պու խուսուսուն օրտաճա պիլինմէսի ֆայտէտէն խալի տէյիլ տիր։

Պէրլին զազէթալարը, շէհրի մէզքիւրտա, սէֆալէթ վէ զարուրէթ սէպէպլինտէն վուգուա կէլմիշ օլան շու տէհշէթլի վագըաեը նազլ իտիեօրլար։

Շթէօր նամընտա վէ 39 եաշընտա ֆազը պիր միւճէլլա, քէնտի 35 եաշընտա օլան զէվճէսի, վէ պիրի 7 վէ տիկէրի 5 եաշընտա վէ իւչինճիսի իսէ 6 պլըգ օլան իւչ նէֆէր էվլատլարը.յա Վալսթրուտա վագը էսքի պիր էվտէ պէթութէթ իթմէքտէ օլուպ, վէ պիչարէ ատէմ վէրէմ իլէթինէ միւրաճաթէլա օլմուշ, վէ ասլա չալըշմամագլը պիր հալտէ պուլունմուշ օլտուղունտան ճիհէթլէ, ֆամիլեասը պիթթաղինիհաեեթ տէրէճէ հալի սէֆալէթտէ տիւշար օլմուշ տուր։ Մէրգումանն զէվճէսի, բէք չոգ սէֆալար, էյզէվճի վէֆալի իտէր իսէ, քէնտիտէ անքն արգասընտան էօլէճէկնի պէեան իթմիշ, վէ շու ֆէլաքէթ իշպու սան կիւնլէրտէ վուգու պուլմաղին, մէզպուրէ քէնտի սէօրնիւ իճրա իթմիշ տիր. շէօյլէ քի զէվճի ըուհունու թէսլիմ իտէր իթմէզ, գարըսը էվլատլարընա եօրթուլմէզ էլպիսէրէրինի կիյինտիրմիշ, վէ գարու վէ բէնշէրէլէրի գարարընտա օնրա պիր մանկալ եագմըշ տուր։

Գօնշուլար՝, Շթէօր ֆամիլեասը խանէսինտէն քիմսէնին տիշարը չէ մատարընը կէօրաիւքէրինտէ, թ աճճիւպտէ գայրպ իշէրիեէ կիրվ լէր, վէ կէօզլէրի էօնիւնտէ տէ շէթլի պիր մէնզարէեէ թէսատ իյլէմիշլէրտիր. շէօյլէ քի, բէտէրրի եամաղը իշինտէ էօլիւ օլարագ եամմըշ օլտուղու կիպի, եանընտա էն քիշիւք էվլատը իր իլէ գուլմուշ օլարագ պուլունմուշ տուր։ Սայիր պիր սէֆիլէճէ եամաղ իտտէ տիկէր իքի չօճուգլար, քէնտիլիք իր իլէ պօղուլմուշ օլարագ եամմըշտար տըր։ Վալիտէլէրի պիր գօ իւզէրինէ սէրիմիշ, վէ պունատան խաստախանէեէ նազլ օլունուպ, պիր աղ սօնրա վէ ագլը պուշընա կէլմէզտէն էվվէլ թէսլիրուհ իյլէմիշ տիր։

Իշպու ֆաճիա թէքմիլ մահէլլէտէ սույի թէէսիր հուսուլէ կէթիրմիշ տիր։

—Պու քէրրէ նէշր օլունան պիթիսթիդ ճէտվէլինէ կէօրէ, 18 մարտը իշինտէ սթիտէքի սէֆարարդ օլմուշլար տըր։

69 Ինկիլիզ, 24 Ամէրիգան, Ֆրանսըզ, 15 Նօրվէճիալը, 11 Ամման, 5 Իտալիան, 4 Տանիմարգալը, 4 Հոլանտալը, 2 Ավսթրիալը, Շուէտալի, 2 Բօրթիկէզ, 1 Ռուսմէճհուլ, ճէման 162 եէլքէն սէֆինէսի։

Պունլարտան պաշգա, 3 Ինկիլիզ, 1 Արման, 1 Տանիմարգալը, 1 Նօրվէճիալը քի ճէման 6 վաքօր ղարարմուշլար տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պերա, 20/31 մայիս 188[illegible]

. . . Խմբագիր,

Լոնտրայէն ընդունեցայ հետեւեալ նամակը, զոր բերկրութեամբ փութամ հաղորդել Ձեր ընթերցողաց։

Լոնտոն, 30 ապրիլ 1881

Մեծարգոյ Նորայր Բիւզանդացի,

«Խստ կը ցաւիմ չ'յաջողեցայ Լոնտոնի մէջ բաժանորդութիւն ձեռք բերել Ձեր Գաղղիերէն Բառարանին համար։ Մի անձ միայն խոստացաւ, սակայն [illegible] կաւին չ'վճարեց. եթէ վճարէ, [illegible] կ'ուղղեմ Ձեզի։

«Ներփակեալ պիտի գտնէք մէկ [illegible] տասն (10) Անգղիական ոսկւոյ։ Ա[illegible] հաճէցէք իմ կողմանէ իբրեւ մի փոքր նուէր ընդունել զոր կուղղեմ Ձեզի՝ [illegible] իմ համակրութեանս Ձեր մեծ և [illegible] մամաստակ գործոյն համար։ Եթէ [illegible] կամիք իբրեւ նուէր ընդունել, և փոխ[illegible]ռնել նախամեծար կ'ընտրէք, հաճ[illegible]ցէք Ձեր Բառարանէն մէյմէկ օրինակ նուիրել։

1. 2. Զմիւռնիոյ Մեսրոպեան և Հ[illegible]ռիփսիմեան վարժարանաց,

3. Վառնայի վարժարանին,
4. Ռուսճուգի վարժարանին,

որով չորս օրինակ կը լինի։ Մի քանի վարժարան ևս կը Թողում որ իմ սիրելի բարեկամ Զայեան Իլիաս էֆէնտի նշանակէ, որոնց յարմար կը դատէ Ձեր Բաւարարանէն մէյմէկ օրինակ նուիրել։ Դընայցէք Իլիաս էֆէնտին տեսէք։

«Բոլոր սրտով կը փափաքիմ որ յաջողիք այդ ընտիր աշխատութիւնը կատարելագործելու, որով հաւատի եմ, զգալի ծառայութիւն ըրած պիտի լինիք մեր տարաբախտ Հայ ազգին։

«Ընդունեցէք, Մեծարոյ Տէր, իմ համակրական բարեւներս։»

Ց. Գ. ԲԱԲԱԶԵԱՆ

Վերոյգրեալ տողերն այն պատուական անձին են որ Աբէ-Նէլեան Մ. ը անցեալ տարւոյ օգոստոսի ամսաթերթին մէջ իմ Դաղղիերէն–Հայերէն բառարանիս բարեացակամ յօդուած մը կը նուիրէր, և այժմ կը նուիրէ 10 անգղիական ոսկի։ Յօդուածին համար շնորհակալ եղայ. իսկ դրամական նպաստին համար երախտագէտ եմ։ Սիրով կ'ընդունիմ աղնիւ նամակագրին նուէրը, պայմանաւ մէյմէկ օրինակ տալու այն չորս վարժարանաց որ նշանակեալ են իւր նամակին մէջ. այս կերպով թէ՛ ես օգտուած կ'ըլլամ, և թէ՛ չորս ազգային վարժարանք։ Մեծ. Զայեան Իլիաս էֆէնտին ալ իւր կողմանէ փափաքելով որ երկու օրինակք Դպրոցասէր–Հայասէրաց ընկերութեան նուիրուին, ընդամենը 6 օրինակք ձրի պիտի բաշխուին կրթական հաստատութեանց՝ առատաձեռնութեամբ Մեծ. Դ. Ց. Բաբաղեանի։ Եւ որովհետեւ այսպիսի գեղեցիկ առիթ մը կ'ընծայուի ինձ՝ Հայ հասարակութեան իմ Դաղղիերէն–Հայերէն բառարանիս վրայ վերոտին խօսելու, կ'ուզեմ հրապարակաւ և յայտնի յանուանէ յայտնել իմ սրտագին շնորհակալիքս այն բարեսէր Ազգայնոց որ բառարանին տպագրութեան ոկզբնաւորութեան օրէն մինչեւ ցայսօր չեն դադրիր իրենց աջակցութիւնը ինծի շնորհելէ։ Մեծ. Տեարք Ֆրէնկեան Գրիգոր, Եուսուֆեան Յովսէփ, Էլիկիւզէեան Դաբրիէլ, Փէշտիմալճեան Տոդ. Տիգրան, Մանուկեան Մկրտիչ, Այվատեան Անդրանիկ, Մոմճեան Մ. Լեւոն, փոխադրին բերել ինձ յօժարակամ իրենց բաժանորդագինը և բազմաթիւ բաժանորդներ ևս ստացան, փոտհացնելով զկատածոտս, յորդորելով զերկմիտս, և մինչեւ անգամ ծածուկ առատութեամբ իրենց դրամէն հատուցանելով աղքատ ուսումնասիրի մը բաժանորդագինը, ինչպէս ըրաւ Մեծ. Տ. Ֆրէնկեան Գրիգոր։ Զեմ մոռնար նաեւ երկու նաղելի Օրիորդներ, — կը լռեմ իրենց անունքը՝ զի մի՛ դուցէ իրենց հաճեստութիւնն վիրաւորի, — որոնք մեծ փոյթ կը ցուցնեն ինծի բաժանորդ հայթայթելու։

Ծթ դարու Հայ օրիորդն՝ աւելի ցանկացող է Դաղղիերէն–Հայերէն ընդարձակ բառարանի մը անխափան հրատարակութեան քան թէ կանացի զարդուց և պաճուճանաց։ Պէտք չէ՞ր որ կարենայի համարձակիլ գոնէ քու անուդ հռչակելու, օ՛վ այրիդ մենացեալ և սգալից, որ սիրասուն որդեկիդ դատիարակութիւնն ապահովելու համար կը ձգես քու Բոսպորիդ գեղաժիժաղ ափունքը, կ'երթաս ի տարաշխարհ, և վարժարանի մը անշուք յարկին ներքև կաշխատիս իբրև վարժուհի առ ի մթերել դոյզն ինչ հարստութիւն. հիւանդութիւնն կը ստիպէ գլեղ վերադառնալ ի քաղաքդ, և առաջին անգամ որ կը լսես իմ բառարանիս անունը՝ ինքնաբերաբար կը յօժարիս 1 1/2 ոսկի ինծի տալու և կը խոստանաս որ ուրիշ բաժանորդներ ալ դանես։ Մինչ «այրին այն տառապեալ» որ երկու լումայ ձգեց դանձանակին մէջ՝ աւելի՞ արդիւնաւոր էր քան զքեզ, օ՛վ այրիդ երկիցս Ազնիւ . . . . ։

Մանաւոր շնորհակալութիւնք նաև այն երկու ընտիր երիտասարդաց, Ֆընտրդլեան Դառնիկ և Լեւոն Պարոնեաներուն, որ առանց սպասելու իմ աղաչանաց և պարզապէս շարժեալ իրենց բարի զգացմունքէն՝ բաժանորդագրութիւն բացին Մանչէսթէրի ազգայնոց մէջ և 25 բաժանորդ ստորագրել տուին։ Ինչ որ գրեցի առանձնաբար առ Մեծ. Պ. Դառնիկ Ֆընտրդլեան, նոյնը կը կրկնեմ և այժմ ի լուր հասարակութեան. որչափ որ շնորհակալ ըլլամ իրեն՝ քիչ է։

Այսպիսի փութաջան օժանդակներ ունենալէ ետքը, յուսալից եմ որ 180 բաժանորդաց վրայ՝ զորս արդէն ունիմ՝ պիտի յաջողիմ 120 ևս գտնելու, սրպէս զի լրանայ 300 բաժանորդաց թիւն, և տպագրութեան ծախուց կէսն՝ այսինքն գրեթէ 500 օսմանեան ոսկի՝ ապահովուի։ Բառարանին մի երրորդ մասն հրատարակեցաւ, A, B, C, D գրերն ամբողջացած են և վերջին թերթին մէջ՝ որ է 54 երորդ՝ E գիրն կը հասնի մինչև ի բառն Եչեռ-տակաւին կան 106 թերթ։ Կը նամ՝ ըսել թէ շատը գնաց քիչը մընաց, զի մեծամեծ դժուարութիւնք հարթուած են, անտարբերութեան և կասկածանաց սառուցեալ գոտիներէն վաղ իսկ անցած եմք, և միայն ժամանակի երկայնութեան կամ կարճութեան խնդիր մը կայ մեր առջև։

Կը վերջացնեմ խօսքս, Տէր Խմբագրապետ, իմ յաջողութեանս մի մեծ մասը վերագրելով մայրաքաղաքիս, Զմիւռնիոյ և Տփխիսի Հայ մտաւորաց։ Իմ սիրելի եղբայրակիցքս, որ իրենց գրչով կը թագաւորեն գաղափարաց աշխարհին մէջ մարդկեղէն մտաց վրայ, Բաբբէլի անմահանց և անչհասելի օրենքներուն մոռացին ի սկզբանէ անտի հրատարակութեան բառարանիս, հարկ համարիմ ստորագծել հատուածիս վերջին բառերը ի շինութիւն մտաց թերահաւատից ոմանց։

Փառաւորուի՛ ուրեմն Հայ լրագրութիւնն առհասարակ, մինչդեռ ես պատեհ առիթ կ'ունենամ մի անգամ ևս շնորհակալ ըլլալու Ձեզ, Տէր Խմբագրապետ, և ընծայելու իմ անկեղծ զգացմանցս հաւատիքը։

ՆՈՐԱՑՐ

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՔՆՆԱԴԱՏԱԿԱՆ

Մենք տակաւին Դրասէր Ատոմ անուն յանդուգն իմաստակին, մոռնոտբոյն վերնագրի ներքեւ ըրած անդր-չիրիմեան զառանցանաց վրայ քննադատութիւننիս չ'լրացուցած, այս անգամ անոր մէկ էջանն ալ կը տեսնենք Մասիսի մէջ, գրական մը որ բաւական ծիծաղի և զուարճութեան նիւթ եղաւ մեր քանի մը բարեկամներու, որոնք գրական գործերը տարբեր նշանակութեամբ կը հասկընան և այդ կերպ վերնագրի մը ներքեւ օգտակար և իրօք գրականութեան վայելուչ և յարմար յօդուածներ տեսնել կ'ուզեն։ Չ'են կրնար իրենց զարմանքը զսպել Դրասէրին վրայ որ գրական մակդրով անլուր թեթեւութիւններ և խայտառակութիւններ կ'ընէ ասպարիզին վրայ առանց ամչնալու և վախնալու։ Որպէս զի չ'կարծուի թէ զրպարտութիւն կամ չափազանցութիւն կ'ընենք, պիտի քննենք այժմ այդ գրականը աղաչելով որ բանասէր և ծանրախոհ մարդիկ ուշադրութիւն ձգեն անոր վրայ, և անաչառապէս վճռեն թէ իրաւունք ունի՞նք կամ օ՛չ։ Այս իր դէմքին մէջ անսման տրոնը կ'սկսի «առ Պ. Ճիվան խմբագիր ի Լոյս ուղղեալ» քանի մը լղճուկ տողերով որու մէջ Դրասէր Ատոմ կը յայտնէ թէ՝ Վիքթոր-Հիւկոյի էջն վրայ գրելու համար ատոր ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ ԴՊՐՈՒԹԻՒՆ կ'սպասէ, և ասոր հետ միասին Հայ Հէ-Կոյին (Մինաս Զերազին) կ'աղաչէ որ իր նամակին մէջ յառաջ բերած նոյն հեղինակին էջ անուն գործին մէկ հատուածը հայերէնի թարգմանէ։ Այս տողերուն կը յաջորդէ Հայ Հէ-Կոյին (Մինաս Զերազի) Լոնտոնէն 1880, հոկ. 28ին գրած մէկ նամակը առ Դրասէր Ատոմ, որ անշուշտ Հայերուն ՍԷՌ-ՊԷՖ է, բայց այդ Եէ-Եէլէ նամակին վրայ խօսելէն յառաջ, նախ սկսինք առ Պ. Ճիվան ուղղեալ խօսքերուն։ Ա. Վիքթոր-Հիւկոյի էջն վրայ գրել, կը հասկնանք, լաւ է ասի, բայց ի՞նչ պէտք է հասկնանք ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ ԴՊՐՈՒԹԻՒՆ խօսքէն, որ հայերէն չէ և եթէ հայերէն է, նոր պիտի ըլլայ մեր նորելուկ խեղճ և անպիտան գրչագիրներէ հնարուած։ Տըպագրութիւն Արամեան, Իւթիւճեան կամ Յակոբեան ըսենք նէ՝ բան մը կը հասկնանք, բայց ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ ԴՊՐՈՒԹԻՒՆ, օ՛չ, պէտք էր ուրեմն ըսել հայ տպագրութիւն, կամ հայերէն տպագրութիւն։ Մեր անպիտանները տակաւին իրենց լեզուն չսահմանած, բառերու ստուգաբանութիւնը և կարգ ու կանոնը չգիտցած, երեր են հրապարակին վրայ ժողովրդեան բան սորվեցնելու . . . ։

Բ. Մինաս Զերազի հայ Հէ-Կոյ ըլլալը չէինք գիտեր, մենք զինքը իբրեւ մեր աղքատ և թշուառ ազգին, աղքատ և թշուառ մուրացկանը կը ճանչնայինք, (ներուի մեզ մուրացկան բառը գործածելնուս, վասն զի մեր ազգին մէջ վարժապետները այս անունէն զատ ուրիշ մը չեն կրնար առնուլ)։

Մբոռերը զանի հայ Հէ-Կոն կ'անուանէ, ի՞նչ իրաւամբ արդեօք բոլոր աշխարհի պաշտելի մեծ և պատկառելի ծերունւոյ մը անունը, այդտակաւին ինքզինքը կառավարելու անկարող ուռուցիկ երիտասարդին կը վերընծայէ։ Ի՞նչ արժէք, ի՞նչ ապացոյց, ի՞նչ յատկութիւն, ի՞նչ հանգամանք ու վիճակ ունի Մինաս Զերազ, որ կարող ըլլայ Հայերու Հիւկոն ըլլալ, եթէ կարելի է տիրացու և ժամկոչ ազգի մը մէջ Հիւկոն ըլլալ. . . ։ Ասոնք մի՛ փնտռեր, որովհետեւ ասանկ բաներ յուզես նէ՝ կամ նախապաշարեալ կ'ըլլաս և կամ ազդատեաց, և այս ածականներով մարդս մկրտելու համար մեր մէջ ձեռքերնին ածուխ և մուր ունեցող մարդիկ չեն պակսիր։ Արդի սովորութիւն կամ մոլութիւն մը եղած է մեր անպիտաններուն, միշտ երկու տող խենդ ու խելօք բան մը գրող և լրագրի մը մէջ հրատարակողը անմիջապէս Լամարթին, Հիւկո, Շէյքսպիր, Պայրըն եւայլն անուանել։ Կը ցաւինք այս հեղինակներու պատուոյն, որոց պաշտելի և պատկառելի անունը խել մը իմաստակներու բերանը առօրեայ խաղալիկ դարձեր է։

Ասկէ ետքը կուգայ Մինաս Զերազի վերոյիշեալ նամակը, որ Լոնտոնէն գրած է իր ԸՆԿԵՐԱՆԷ բարեկամին։ Բայց ի՞նչ յարաբերութիւն ունի այդ տարուան մէջ նամակը, որ ըստ ինքեան մեր մտաչինչ արժէք մը չունի, իբրև գրական ժողովրդեան ներկայացնել։ Եթէ իրաւ է որ անձնական կամ ընտանեկան նամակները կրնան օգուտ մը ընծայել ժողովրդեան իբրեւ գրական ինչ, մեր քով քանի մը տողակ պատրաստ կը գտնուի այդ տեսակ և աւելի բազմանիւթ նամակներ, և եթէ Մասիսի խմբագիրը հրատարակել կ'ուզէ զանոնք, յօժարակամ կը ղրկենք իրեն մինչ թէ բարեհաճի բօսթային ծախքը վճարելու։ Էհ, բայց ի՞նչ կ'ըսէ Մինաս Զերազ իր նամակին մէջ, միթէ՝ իր խօսքերը գրական վերնագիրը կը շշուարեն։ Թո՛ղ ընթերցողները դատեն զայս։ Ահաւասիկ նամակը։ «Թէեւ հեռի ի քէն, այլ չեմ անծանօթ քո կեանքի։ Գիտեմ թէ ԿԸԲԷ-ՐԴԴԷ դքեզ գրական ասպարիզին մէջ, փոխադրելով անդ զրասէր Յակոբի հմտութիւնն, այլ Էրայ հրդայէ ԿԸ-ԲԷ դէ հէրէ» խօսքերը շատ անիմանալի են, Գ. Զերազ թող չնեղանայ, հազար անգամ ըսած ենք որ եթէ հայերէն լեզուն ֆրանսերէնի ոճերու նմանցնել ուզուի Եէ դէնդէ... Էրայի պէս բան մը կ'ըլլայ, հետեւաբար ինքը որ լեզուանորոգ, քարտուղար և Հայ Հէ-Կոյ ըլլալու պատիւը ունի, պէտք էր յիշել բան մը գրած ատեն որ Հայերու համար կը գրէր և ոչ թէ ֆրանսացիներու։ Եթէ կը կարծէ որ իր լեզուն կը հասկնան անխտիր Հայերը, շատ կը սխալի. իրաւ է որ իր լեզուն կը հասկնան իրեն նման քանի մը անձինք, բայց անոնք ալ այնքան հոգոբէրոն են որ մատով միայն կը ցուցուին, «Զ'տեսայ դամբանականդ Թէրճէմանի էֆքեարի մէջ, այլ տեսայ պատրիարքական պատասխանագիրն, արժանավայել հեղինակին և քեզ» Թո՛ղ Հայ Հէ-Կոն (կ'աղաչեմ մի՛ խնդաք) ինքզինքը բաղդաւոր համարի որ այդ դոմբոնոկոն ըսուած լպրծուն և անճոռնի գրուածը չէ տեսած, մենք մեր կեանքին մէջ այդպիսի այլանդակ և անպիտան գրուած մը չէինք տեսած։ Եթէ այդ մեռելը մենք ըլլայինք որու վրայ արտասանուեր է այդ դամբանականը, շիտակը դերեզմանէն դուրս կ'ելնէինք և կը հաղածէինք ատի արտասանողը մեր պատուոյն և գրականութեան պատուոյն համար։ Մինչև հիմայ կը զարմանանք թէ Ս. Պատրիարքը ի՞նչպէս իր պատասխանագրին մէջ կը խնդրէր գրուէր Ատոմէն հոգւոյ անմահութեան վրայ ճառ մը գրել, որու հոգւոյն կարողութեանց խանդարման մէջ ըլլալը կը յայտնէր այդ դամբանականը։ «Կ'զգամ թէ այս տիպար աշխատանքներ պիտի կարճեն քո և իմ կեանք, այլ չեմ՛ կարող վարուիլ այլապէս»։ Այս խօսքերուն ի՞նչ կ'ըսէք, այս տիպար աշխատանքները երկու քիչ ալ կեանքը պիտի կարճեն եղեր։ Ինչո՞ւ համար, ո՞վ կ'ստիպէ իրենց որ նեղուին, ո՞վ իրենց կ'ըսէ որ տիպար աշխատանքներ ընեն և կեանքերնին կարճեցնեն, Ատուած իմ ի՞նչ կը կարծեն ասոնք ինքզինքնին, որ ելեր են ազգին ցուցնելու թէ շատ աշխատելով իրեն համար քիչ ատենէն պիտի մեռնին։

Այս ի՞նչ տղայամտութիւն է, ո՞վ է իրենց ցուցուր իմաստակութեանց արժէք տուողը որ «ինքզինքնին փեսայ կընեն», ի՞նչ կը կարծեն, բոլոր ազգը երկու շաղակրատ վարժապետներէ՞ կախեալ է։ Սակայն ի՞նչ ըսել է տիպար աշխատանք, տենդ կըսուի հիւանդութեան մը որու Ֆրանսերէն ֆիէվրը և Տաճկերէն ուբնա կըսեն, ինչպէս կրնայ մէկը այս ախտէն բռնուած ըլլայ և կարենայ աշխատիլ. խելքերնիս չը հասնիր։ Տենդ կըսուի նաև չարչարանքի, մեր երկու անբաժանելիները այսինքն Դրասէր և Զերազ ստուգիւ չարչարանք կը կրեն աշխատելով, սակայն ի՞նչ է ըրածնին, բե՛ռ կը քաշեն, կա՞ռք կը կրեն ի՞նչ կընեն որ կը չարչարուին։ Չենք գիտեր։ Եթէ տաժանելի և չարչար աշխատութիւն մը կայ աշխարհիս վրայ, այն ալ մեր խեղճ Վանեցի և Մշեցի ազգակիցներու աշխատութիւնն է, որոնք առտուընէ մինչև իրիկուն արիւն քրտինք կը թափեն ծանր բեռանց տակ իրենց օրապահիկը հանելու համար. եւ ստուգուած է որ սովորաբար այս թշուառներու կեանքը կարճատև կըլլայ, վասն զի իրենց աշխատութիւնը տեսակ տեսակ վտանգներու, հիւանդութիւններու կենթարկէ զիրենք։ Փառք Աստուծոյ մեր Հայ Հէ-Կոյին և Հայ ՍԷՌ-ՊԷՖԻՆ վրայ այսպիսի աշխատութիւն մը չենք տեսներ, ուստի անտեղի կը համարինք իրենց այն գանգատը իբր թէ կեանքերնին կ'ուզէ պիտի բլլայ. ընդհակառակն թո՛ղ ապահով ըլլան որ իրենց այս անզգայութեամբ այս թեթեւութեամբ և անհրեշտութեամբ խիստ շատ կապրին։ Մ. Զերազի նամակին մէջ կը տեսնենք նաև Հիւկոի գրքէն Հայերէն տառերով գրուած հատուածը մը. բայց ինչո՞ւ Մ. Զերազ այդ հատուածը Հայերէն չէ թարգմանած, ով գիտէ, գուցէ մեզ Դաղղիացիներու տեղ դրած է։ Պ. Զերազ իր ընտրեալ նամակը կը վերջացնէ սա տողերով. «Այսպէս է մեզ համար ալ։ Գուցէ նոյն ձմեռն հնձէ մեր կեանք, այլ արի եմ ես, և արի լեր դու, կատարեցինք մեր պարտ իբր մարդ և իբր Հայ», ի՞նչ է այդ պարտքը որ Մ. Զերազ կատարած է եղեր՝ իբր մարդ և իբր Հայ, մեղի ծանօթ չէ։ Եթէ Պ. Զերազ պարտք ըսելով իր գրած քանի մը գիրքերը և յօդուածները ցուցնել կուզէ, գէշ չէ, բայց չենք կրնար հաւատալ որ այդ յօդուածները և գիրքերը մանանխոյ հատի չափ օգուտ մը բերած ըլլան ժողովրդեան, քանի որ անոնց մէջ երեւակայական և օդային բաներ մեծ տեղ մը բռնած են, և շատ նման են վերի նամակին։ Զերազի նամակը հոս կը լրանայ, տեսարանը կը փոխուի և Հայ Հէ-Կոյն տեղ կը յաջորդէ Հայ ՍԷՌ-ՊԷՖԸ, այսինքն Դրասէր Ատոմ և կըսկսի իւր հէ-ռէ քարոզները այսպէս. «Տկարութեանս միջոցին, Խորէն եպիսկոպոս օր մ'այցելելով ինձ ի Պէշիկթաշ, յիշատակեց գրական գործունէութիւնս և պատուիրեց հանգչիլ բաւական ժամանակ։ Պատասխանեցի մեծանուն և սիրելի բանաստեղծին թէ՝ ԷՐԷՆ զոր արդէն կատարած էի ոչինչ էր գրեթէ, մանաւանդ ոչինչ էր բաղդատմամբ այն ԷՐԷՆ զոր կոչուած, զոր որոշած եմ կատարել»։ Խորէն եպիսկոպոսի այցելութիւնը մենք ուրիշ կերպ հասկնալու զօրաւոր պատճառներ ունինք։ Եպիսկոպոսը իրօք պատուիրած է հրաւերին որ ետ քաշուի ալ գրական ասպարէզէն ուր տեղ իր բրած խայտառակութիւնները և խելացնորութիւնները շատ ցաւ եւ զայրոյթ պատճառած են ողջամտաց և գրականութեան պատուոյ նախանձախնդիր անձանց։ Մենք մեր մասին շնորհակալ ենք Խորէն եպիսկոպոսին որ մարդասիրութեամբ գացած է, ուղեղային հիւանդութիւն ունեցողի մը հարկ եղած յորդորները տալու. սակայն իր խրատները ազդեցութիւն մը չեն ունեցած, ՇԱՍ չունի. և այս մասին ոչ ոք չկրնար զԽորէն եպիսկոպոս մեղադրել։ Խնդիրը մարդասիրութեան վրայ է, և ինչպէս կը տեսնուի եպիսկոպոսը իր պարտքը կատարած է։ Բայց հիւանդը տեղ տեղ «ԷՐԷՆ զոր արդէն կատարեցի, ԷՐԷՆ զոր պիտի կատարեմ, ԷՐԷՆ զոր ոչինչ է բաղդատմամբ այն ԷՐԷՆԻ, ԷՐԷՆ զոր կոչուած եմ և որոշած եմ կատարել եւայլն» խել մը յիմարաբանութիւններ կընէ. հետաքրքրական կըլլար յիրաւի եթէ հասկըցուէր այդ ԷՐԷՆԻ ի՞նչ ըլլալը, զոր կոչուած է եղեր կատարել Դրասէր ինչպէս որ միւսն ալ Զերազ կոչուած է կատարել չենք գիտեր ի՞նչ . . . ։ Ըստ մեզ եթէ կատարուած և կատարելի գործ մը կայ մէջ տեղ, այն ալ հրատարակի յիմարութիւնն է, որ եթէ տակաւին այսպէս չարունակէ կը վախցուի որ ետքը խիստ վտանգաւոր պիտի ըլլայ . . . ։

(Գալ ետքը) Մ. Գոչար

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ Բ.

ԳՍԱՆԵՒՄԷԿԵՐՈՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻ

ԱԶԳ. ԾԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը, ըստ ոտվորութեան Ազգ. Սահմանադրութեան 21րդ. տարեդարձի հանդէսին պատրաստուելիանը և հարկ եղած տնօրէնութեանց կարգադրութեանը համար, յատուկ կարգադիր ծանձնախումբ մը կազմած է, որոյ անուանքն են,

Մեծապատիւ Տեարք

Կարապետ Էգնաեան
Բերովբէ Կիւմիւշեան
Աւետիս Կիլտաղեան
Եղիա Շահպազ
Յակոբ Դուրգէն
Ռուբէն Նիղամեան
Տիգրան Թագաւորեան
Համբարձում Դավանոզեան
Նիկողայոս Թիւլպէնտճեան
Դէորգ Այվազեան
Մինրան Բէօրիւքճեան
Մեսրոպ Ֆէնէռճեան
Սիմոն Գալագաշեան
Մկրտիչ Շիրինեան
Մկրտիչ Մէլիքեան
Յակոբ Եէմէնիճեան
Մարգար Դուլաղսզեան
Յակոբ Նիքոլեան
Արշակ Յակոբոս
Կարապետ Սարգիսոֆ
Ազարիկ Դարայեան
Յովսէփ Զիլճեան
Մկրտիչ Ֆրէնկեան
Յովհաննէս Խաչատուրեան

Սոյն կարգադիր ծանձնախումբը սկսած է արդէն պէտք եղած պատրաստութիւններն տեսնել, յիշեալ հանդէսը ամենայն շքեղութեամբ կատարելու համար, և մինչեւ Սեպտեմբերի վեց հարիւրի չափ թշուառ պատսպարելոց։

Սոյն հանդիսին կերակրոյ տոմսակներն այսօրուընէ պատրաստուած կը ծախուին ի դին մէկ մէճիտ տրծաթի, ծանձնախումբի անդամից ձեռքը և ի Գրասենեակն Ազգ. Հիւանդանոցի ի Մեծ Նոր խան Թիւ 49։

Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան կնիքը չկրող տոմսակներն անընդունելի են։

Իսկ շոգեկառաց երթեւեկութեան ժամուց և այլ տնօրէնութեանց վերաբերեալ տեղեկութիւնքն ալ յատկապէս պիտի ծանուցուին պատուաւոր Հասարակութեան, երբորդ յայտարարութեամբ մը որ պիտի հրատարակուի քանի մ'օրէն։

ԻԼԱՆԱԹ

Երզագ անպարը իչին լիւզումի օրուց տէրտէսթի միանգամայն օրան մարիւմ էլ մեգաւոր բուղէնի ղէյթին պէհէր գըլեէսի մէճիտի եիկերմի ղրուշ հիսապը իլէ պէշ ղրուշ տէօրթ բարատա վէ ճէնօվա բիրին. ճինին պէհէր գըյէսի մէճիտի օն տօղուզ ղրուշ հիսապը իլէ սէքսէն ալթը վէ Ինկիլիզ բիրինճինին պէհէր գըյէսի քէղալիք օն տօղուզ-տան եէթմիշ պիր բարատա ըէսմի կէօմրիւք խարիճ օլտուղու հալտէ, թալէպի էօհտէսինտէ պուլունտուղունտան, վէ պունլարըն գալարը դաթիսի մայիսի բուտինին եիկերմի պէշինճի բաղար իրթէսի կիւնու վիրիլէճէկինտէն, թէնզիլ իլէ իթտաեէ թալիպ օլանլարըն եէվմի մէղքիւրտէ ստաթ օնա դատալ խազինէյի խասսայի Շահանէեէ կէլմէլէրի։

ՇԻՓԱ ԻԼՔ ՅԱՀԱՐՏԱ

WILHELM'S
ՎԻԼՀԷԼՄ

ԱՌԷՒԷՐԷՒ ԱՌԷՒԷՐԷՒ

ԳԱՆԸ ԹԷՄԻԶԼԷՑԻՃԻ
Զ Ա Ց

ՖՐԱՆՑ ՎԻԼՀԷԼՄԻՆ
ԹԷՐԹԻՊԻ
Նոյն Բիրլինոյ Եճաստը դուրը

Մեղքիւր Զայ, Նիքրիս իլէթինէ, օյնագ եէրլէրի սըղլարը-նա, չօճուգլարըն տիղլերճէ վէ աեաղլարճա զայիֆիքլէրինէ, էսկի սանճլարա, տայիմա թէչէնիշ իթմէքտէ օլան եարալա-րա, գըղըլ, գըղամրգ, վէ չիչէք նէվինտէն օլան, վէ ֆամիլիատան ալընմըշ պուլունան խաս-թալըգլարա, վէ եիւղտէ վէ վի-ճուտտա հասըլ օլան սիվիճիք, չիպան, վէ թէմրէյի նէվինտէն օլան իլէթլերէ, ֆրէնկիյէ տա-յիր մարգլարա, վէ դարտճիյէր հասթալըգլարընա, մահաբլա, սարբլըղա, վէ տայիմի օլան էթ, վէ սինիր, վէ օյնագ, վէ քէմիք իլէթլերինէ, վէ միտէ ֆէսատլա-րընա, վէ իտրարա տայիր իլէ թ-լերէ, վէ պէլ կէվզէլիկինէ, գա-տընճա վէ երքէքտէ զայիֆիք-լերէ, պօղազ իւֆիւնէթինէ, վէ էմրազը սայրէյէ գարը իս-թիմալ օլունուր բէք չիֆատար պիր մուալիճէ օլուզ, շաեանը իմիսալար չէհատէթնամէլէր իլէ-տէ թասսիդ գըլընմըշ տըր քի, արզու իտէն զաթլարա, մէղ-քիւր չէհատէթնամէլէրտէն մէճ-ճանէն վիրիլիր։

Մէղքիւր Զայտան, հէր բա-քէթտէ սէքիղէր քեաղըտ պու-լունմազտա օլուզ, վէ բաքէթի գըյմէթի իսէ 2½ ֆրանգ տըր։

Մէղքիւր Զայըն թագլիտէրի-նին ալաշըլմասը իչին իւղերլէ-րինտէ պուլունան, վէ իսթիմալի ճայիզ կէօրիւլէն մէմալիքլէր-տէն իթա պույրուլմուշ օլան մարգալարա, տիղաթի օլուն-մագլըգ իգթիզա իտէր։

Մէղքիւր Զայ, Իսթանպօլտա, Եէնի-ճամի ճատտէսինտէ վագը 33 վէ 35 վէ 37 նիւմէրօլար իլէ միւրագամ Տէլլա Սիւտա էճ-զանանէսինտէ պուլունմագտա։

ՇԻՓԱ ՍՕՆ ՊԱՀԱՐՏԱ

ՇԻՓԱ ԵՍԱՅՏ

ROYAL ՐՕՅԱԼ

MARQUE DE FABRIQUE

NOUVELLE MANUFACTURE

DE TABAC ET CIGARETTES

ԴԱԼԱԹԱ ՊԱԼԸՐ ՊԱԶԱՐ ՃԱՏՏԷՍԻ Ն՝. 36.

Իշպու մայիսին 4/16ընճը, եանի կէլէճէք բաղար իրթէսի կիւնիւ քիւչատ օլունճաճագ տըր։

Հէր նէվի թիւթիւն վէ սիկարա թէրթիպ ալունուր. Եէնիճէնին էն ալէա թիւթիւնլէրի պուլունուր.

Պու ֆապրիգաեա օլունան սիքարըշլար, կիւն վէ սաաթընտա, բիայէթլու մուշթէրիլէրին կէօզլերի էօնիւնտէ քէմալի տիգգաթ իւղրէ վէ միւրատ իթ-տիքլէրի սուրէթտէ իւրա իսիլուիքտէն պաշգա, թաշրալար իչին վուգուա կէ-լէն սիքարըշլար տա, պանտըրօլ վէրկիսինտէն ազատ պուլունճաճգլար տըր։

Մէղքիւր ֆապրիգանրն իտարէսի թարաֆընտան, բիայէթլու էհալիյի հօշնուտ գըլմագ նէյէթիլէ, էն նէֆիս մահսուլլարըն թէրթիպ ու թէհյիէ-սինէ, պէզլի տիգգաթ օլունճաճգ տըր։

Իսթանպօլ, 30/12 մայիս ԻՏԱՐԷՅԻ ՅԱՊՐԻԳԱ.

ՍՐՀՀԷԹ Վէ ՄԷՆԱՖԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ ԻԶԻՆ

ՂԱԵԷԹ ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Վ. Ծաննինին Իսթանպօլտա քէօբրիւ մէյտանընտա 1 վէ 2 նիւմէրօլու ՇԷՄՍ նամ պիւյիւք էճզահանէսի։

1867 տէ, սահիպ էհլիեէթ միթէսարրըֆը թարաֆընտան թէէսսիս իտիլմիշ օյան իշպու մէշհուր էճզահանէ, կէրէք իլաճլարընդն թէմիզլիկի, կէրէք ըէչէթլարըն տիգգաթլէ իւրա օլունմասը, վէ խուսուսէյլէ մէղքիւր էճզահանէնին պիր ըզֆաթը մահսուսէսի օլմուշ օյան ֆիեաթլարընդն էհվէնլիկի, վէ կէրէք մէմուրլարընդն միւրթերեմ վէ միթեատիտ միւշթերիլէր հաղղընտա կէօսթերտիքլերի հիլմէթ վէ նէզաքէթ սաեէսինտէ, տայիմա բաղէթլու Իսթանպօլ էհալիսինին խօշնուտիյէթի քեամիլէսինի մուճիպ սուրէթտէ իւրայի խըզմէթ իյէմիշ տիր։

Իշպու էճզահանէտէ, աթիսէ պէեան օլունան էմթաա թօրտան վէ ճէսթէ ճէսթէ սաթընը։

Էճզայի քիմէվիեէ, մուալիճէլէր, ալէաթը ճերրահիեէ, լասթիքաէն ալէթլէր, ֆոթօկրաֆ ալէթլերի, ալէաթ վէ էտէվաթը քիմէվիեէ, խալիս դընաղընա սոլֆաթասու, ըթէրիեաթ (բարֆիւմըրի) շարապլարը, հէր սաաթ իչին վէ կէրէք մուշթերիլերինէ, կէրէք խասթախանէլերէ, մէքթէպլերէ, վէ հաթթա հէր վագտատա հիքիմէթի Սէնիյյեեէ քիֆաեէթ իտէճէք տէրէճէտէ մոքինա իլէ եարըմըշ պուզ։

Իշպու էճզահանէ իխրաճաթ վէ իտխալաթ իճրա իտիպ, գօմիսիոնլար տախի գապուլ իտէր։

1852 սէնէսինտէ Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա թէէսսիս օլունմուշ օյան **77** նիւմէրալու Ծաննի էճզահանէսի տախի, մուսթիլիյհի Մ. Վ. Ծաննինին մախտուս-մը տիբլօմալը չիմիսթ սօգթէօր Ց. Ծաննի Թարաֆընտան իտարէ օլունմագտա տըր։ Միւմալիյհին Պէյօղլունտա քիմեահանէսի տախի վար տըր։

Պունլարտան պաշգա, Մ. Վ. Ծաննինին Ռուսճուգտա էճզահանէ շիպէսի, Լարիրնէտէ կազզ ֆապրիգասը վէ պիրա մաղազասը օլուզ, քեաֆֆէյի էճզա վէ սոյիր էմթաա իչին տէ աճէնթէլիք իտէր։

Ֆիեաթլար դաեէթ էհվէն տիր։

Կ. ՀԱԶԱՐԵԱՆ

ԹԻԹԻԹԻՆ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

ԻՍԹԱՆՊՕԼՍՏ.

ՄԸՍԸՐ ՁԱՐԾԸՍԸ ԴՈՒՐՊԻՆՏԷ, ԲԷԹԷՆՃԻԼԷՐ ՊԱՇԸՆՏԱ Ն. 106.

Հաղարեան Կարապետ էֆէնտիին, թիւթիւն թիւճճարլըղընտա քէսպի չէօհրէթ իթմիշ օլմասը, զաթէն մուլիւմու ամմէ տիր։ Էֆէնտիի մուամիլէյհին քիչատ իյլէտիվի եէնի ֆապրիգատա, Եէնիճէնին ալէա գօգուլու Ֆէրէ, Տրամանդն Գը, վէ Սամսունն Եօլոնա վէ պաֆրանդն Դոլչէյա թէմիեէ օլունան, ալէա գընելըմըշ թիւթիւնլէրի պուլունտուղու կիպի, սիկարալար տախի պուլունմագտա օլուզ, պունլար հիյլէ վէ խիւտէէն նէ գատար պէրի պուլունմագտա իսէլէր, էհվէնիյյէթ ճիհէթիյլէ տախի օլ գատար մէմնուն օլունճաճգ սուրէթտէ օլտուղլարընտան, քեաֆիֆէյի միւշթէրիլէր հօշնուտ օլմագտա տըրլար։

Մէղքիւր ֆապրիգա, մէտտէթի գալիլէ զարֆընտա, բիայէթլու միւշթերիլէր թարաֆընտան կէօրուլուկիս հիւսնի գապուլէյինէթ վէ իթիպարտան պիթ-թէչվիդ, պունտան պէօյլէ, տահա զիեատէ տիգգաթ վէ ֆէտաքեարլըղը կէօղէ ալարագ, չէօյլէ քի, թիւթիւնլէրինին ճինս վէ տէրէճէսինի տալա թահվիլ իթ-մէտիքտէն պաշգա, ֆիեաթճա տախի պիր թէպէտիւլէ իհթիեաճ կէօրմէէ-րէք տէվամ, վէ հէր քէսին տահա զիեատէ պատիի մէմնունիյէթի օլմագլըղա իգտամը նէյէթ իյէմէքտէ տիր։

Մէղքիւր ֆապրիգատա, կէրէք բայիթալթընմըշ, կէրէք թաշրալար, վէ կէրէք մէմալիքի էճնէպիյէ իչին սիքարը վուգու պուլտուղունտա, հէմ քէ-մալի տիգգաթի իւղրէ վագթ ու սաաթընտա թէհյիէ իտիլէճէք, վէ հէմ տէ մէմալիքի էճնէպիյէ եէ կիտէճէք օլան սիքարըշլար, պանտըրօլ վէրկիսինտէն ազատ պուլունաճագլար տըր։

Սիքարըշլարը, մէղքիւր ֆապրիգա միւտիրի Նիկողայոս էֆէնտի Հաղարեան իսմինէ օլարագ կէնտերիլմէսի իխթար օլունուր։

500,000
ՖՐԱՆԳ ԴԱՍԱՆԸԼԱՃԱԳ

Համպուրկ հիւքիւմէթի թաբրաֆընտան թաստիգ իտիլմիշ օրուզ, իքրամիեէլէրինին նիզամէն թէէտիեէսի իչին տէ, պիւճիւմէ Խազինէ Ֆօնտօլարըլա թահթը քէֆալէթէ ալընմիշ օյան իշպու ագէջ բիանգօսունտա էն զիեատէ պախթիեար պուլունան պաշըճա իքրամիեէ օլարագ, պալէատէքի ճէսիմմէպլաղը գա-զանաճագ տըր։ Պու պիւյիւք իք-րամիեէտէն պաշգա, իշպու բի-անգօ խասսէթէն աթիտէքի իք-րամիեէլէրի շամիլ տիր։

1	պիւյիւք գազա-	Ֆր.	Ֆր.
	» նաճագ	512,500–	512,500
1	» »	187,500–	187,500
1	» »	125,000–	125,000
1	» »	93,750–	93,750
1	» »	62,500–	62,500
2	» »	50,000–	100,000
3	» »	37,500–	112,500
4	» »	31,250–	125,000
2	» »	25,000–	50,000
12	» »	18,750–	225,000
1	» »	15,000–	15,000
24	» »	12,500–	300,000
5	» »	10,000–	50,000
5	» »	7,500–	22,500
34	» »	6,250–	337,500
5	» »	5,000–	25,000
105	» »	3,750–	393,750
263	» »	2,500–	657,500

վէ զայրիհիւմ վէ զայրիհիւմ։

Ճէման 51,700 իքրամիեէ օրուզ, եէտի թագսիթտէ գուրա-լարը էչքիլէճէք տիր։ Պիլէթլէ-րին տէեէր ֆիեաթը ըէսմէն դա-բարալարընընմիշ օրուզ, իւք էքի տէֆա էչքիլէճէք պիլէհիմէ գու-բալարսաքի թէքմիլ պիլէթլէր **22** ֆրանգ **50** սանթիմ, վէ նըսֆ պիլէթլէր **11** ֆրանգ **25** սանթիմ տիրլեր։

Խասսէթէն շունու պէեանէ միւսարաաթ իտէրիզ քիլեալընը Ա.Ն.Ա. ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆԻ հիւքիւ-մէթին արմասը վէ բիանգո ի-տարէյի ումումիեէսինին իմզա-սըյլա մուսատտագ օլարագ կէօն-տերէճէյիզ տիր։ Իտիլէճէք սի-բարըշլար իւք պիրլիքտէ պիլէթ-լէրին ֆիեաթը, գանղը պանդա պանգնօթու օլուր իսէ օլսուն, եախօտ Ամմանիա, Ֆրանսա, Ա-վըսթրիա, Ինկիլթէրրա վէ սա-յիրէ իւղերինէ չէքիլմիշ բօլիցա պուլունսուն, վէ եախօտ գան-ղը մէմլէքէթին օլուր իսէ օլ-սուն բօսթա բուլու եախօտ բօս-թախանէ իւղերինէ բօլիցա օլա-րագ կէօնտերիլտիկինտէ, սիբա-ըշ օլունան պիլէթլերի, գաբալը մէքթուպ տէրունինտէ վէ բօս-թա վասըթասըլա տէրճալ կէօն-տերիրիզ։ Հէր գուրա քէչիտէ-սինի միւթեագրպ, պիլէթ սաթըն ալմըշ օլանա գուրանը ըէսմի լիսթասընը կէօնտերէճէյիզ։ Գա-զանըլաճագ ագէջ հէր քէսին էմրինէ մուհտավէլ տիր, վէ էվ-ըօրանը պաշըճա մահէպէրիյէ օլան միւնասէպաթըմըզ սահէ-սինտէ, գազանըլաճագ ագէջլէ-րի գապանանը պուլունտուղու մահէպտէ թէէտիեէ իտէպիլիրիզ։ Սիբաբըշլարը միւմքին մէրթէպէ չարուզ վէ էն չօղու ԱԼԱԳԻԱՆ-ԿԱ ՅՈՒՆԻՍ **15** տէն էվվէլ կէօնտերիմէսինի ըէճա իտէրիզ, չիւնքի գուրալարը քէչիտէսինէ եէվմի մէղքիւրտէ պաշլանաճա-ղը ըէսմէն գարալըշարըմըզ տըր։

Bureau principal de Loterie
Isenthal & Cie
Hambourg (Allemagne)

Պիւճիւմէ էվրօբա լիսանլարը իւք մէքթուպշարըզ։ Շարգ իւք Համպուրկ արասընտա մէք-թուպլար 180 սաաթտա կիտէր-ուր։

LA BALOISE & L'HELVETIA

ՊԱԼՕՒԱԶ Վէ ՀԷԼՎԷՑԻԱ

Մէղքիւր հարիւք վէ տէնիզ սի-կուրթա գումբանեալարը, քէն-տի բուղպէթլու միւշթերիլերի-նէ գալալրդ օլմաղ իչին, Իս-թանպօլ Պահճէ–գալաուսունտա 42 Ն՝. շիւպէյէրինտէ միւլէթի-միզտէն Մ. Միքէ Խ. Աճէմեանը իբինճի Աճէնթ նասպ իթմիշ օլտուղլարընը իլան իտէրլեր։

ՍԱՀԻՊ ԴԱՍԶԷԹԱ
ԿԱԲԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԵԱՆՂԸՆԱ ԳԱՐԾԸ
ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITICH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀ ՊԸՐԻԹԻԹ ԷՆԴ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լօնդրա վէ Էդինբուրկ եանընը սիկուրթա գումբանիան

	Ինկ. Լր.
Ասըլ սերմաեէ	2,000,000
Էօտէնմիշ սերմաեէ 450,000	
Եանընդն շիւպէսինտէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթագէսի 1,156,690	1,606,690
1878 սէնէսինտէ քեարը սաֆի	976,119

NORTHERN ASSURANCEC MPANY

ՆՕՐԹՀԷՐՆ

Նամ Լօնդրա եանընը վէ Եօրք սիկուրթա գումբանիան

	Ինկ. Լր.
Ասըլ սերմաեէ	3,000,000
Էօտէնմիշ սերմաեէ 150,000	
Եանընդն վէ էօմիւր շիւպէսինտէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթ ագէսի 525,000	675,000
1878 տէ սաֆի, քեար	4050

Սահիպ իմզա քէնտուսինին, պալէատէքի իքի սիկուրթա գումբանեալարընն ՊԻՐԼԷՇՄԻՇ աճէնթօսու նասպ օլունմուշ օլուզ, եանկընն վէ էօմիւր սիկուրթասը իչին չօղ գալայըգլար վէրէպիլիր պիր հալտէ պուլունտուղունու, քէնտի պիր չօղ միւշթերիլերինէ, վէ Իսթանպօլուն բաղպէթլու էհալիսինէ իլան իտէր։

Մէղքիւր գումբանեալար, քէնտի տախիլի նիզամնամէլերի մուճիպինճէ սիկուրթաեա թութտուգլարը էպնիեէլերի, պէյնէրինտէ թագսիմ իտէճէքլեր տիր։ Եանընդն սիկուրթասը իչին վէրտիքլերի գալայըգլար իւէպիր չօղ իշ եարմաեա միւգթէտիր տիրլեր։

Շիմտիյէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Դալաթա վէ Իսթանպօլ վէ ճիվար չէհիր վէ քէօյլերտէ էպնիեէ սիկուրթահա թութաճագ տըր։

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հագգընտա մալիմաթ ալմագ իսթէեէնլերին, Դալաթատա Գումիսիոն խանը քէօշէպաշընտա տէմիր քէօբրիւեէ նազիր օլան օտաեա միւրաճաաթ իլէմէլերի։

Մէղքիւր Գումբանեալարընն աճէնթօսու
ՃՕՃՆ ԲԱՌԻ,
վէ ումուր ու մէսալիհինէ մէմուրու
ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈՒԵԱՆ